

Drawing your incinerator: suitability of graphic anthropology for researching municipal solid waste infrastructure in the United Kingdom

[Link to publication record in Manchester Research Explorer](#)

Citation for published version (APA):

Shtanov, M. (2023). Drawing your incinerator: suitability of graphic anthropology for researching municipal solid waste infrastructure in the United Kingdom. In *Sociologia* (Vol. 2, pp. 139). The Westermarck Society.

Published in:
Sociologia

Citing this paper

Please note that where the full-text provided on Manchester Research Explorer is the Author Accepted Manuscript or Proof version this may differ from the final Published version. If citing, it is advised that you check and use the publisher's definitive version.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the Research Explorer are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

Takedown policy

If you believe that this document breaches copyright please refer to the University of Manchester's Takedown Procedures [<http://man.ac.uk/04Y6Bo>] or contact uml.scholarlycommunications@manchester.ac.uk providing relevant details, so we can investigate your claim.

Tiedoksi

Sosiologipäivät Tampereen yliopistossa 23.-24.3.2023

Tieto ja epäily / Knowledge and doubt

Vuoden 2023 Sosiologipäivät pidettiin maaliskuun 23. ja 24. päivä Tampereen yliopistossa. Tämä oli vuonna 2020 puhjenneen koronaviruspandemian ja useiden etävuosien jälkeen ensimmäinen konferenssi, joka järjestettiin paikan päällä. Miltei 500 ihmistä rekisteröityi läsnä olevaksi osallistujaksi konferenssiin. Tähän tuli kuitenkin yllättävä muutos ja osallistujamäärä pieneni samalla viikolla puhjenneen junaliikenteen lakon vuoksi. Vaikka läsnäolo onnistuikin monilta, järjestäjien täytyi reagoida nopeasti ja osa konferenssista onnistuttiin muuttamaan striimattavaksi online-muotoon myös etäosallistujille. Rekisteröityneet osallistujat, jotka estyivät pääsemästä paikalle, kuulivat konferenssin keynote-esitelmät striimattuna. Myös useat työryhmien koordinaattoreista saivat yhdessä konferenssijärjestäjien kanssa järjestettyä mahdollisuuden etäesityksille niiden esitelmöitsijöiden osalta, jotka eivät lakosta johtuen Tampereelle päässeet.

Lakkotilanteesta ja äkillisestä hybridimuotoon siirtymisestä huolimatta konferenssin ilmapiiri oli erinomainen. Sosiologit olivat tyytyväisiä voidessaan tavata kollegoita kasvotusten usean vuoden tauon jälkeen. Konferenssin järjestelytoimikunta ja Westermarck-seura suunnittelivat tapahtumaa lokakuusta 2022 lähtien, ja kokonaisuus saatiin

toimimaan virastomestareiden sekä vapaaehtoisopiskelijoiden tarmokkaalla avustuksella.

Konferenssin teema, tieto ja epäily, valittiin heijastamaan viimeaikaisia kehityslinjoja, joita on kutsuttu ”totuudenjälkeiseksi” käännteeksi. Epäily on varjostanut tieteellisiä ohjeistuksia liittyen pandemiaan, demokraattisiin prosesseihin ja instituutioihin, uuteen teknologiaan ja jopa Ukrainan sotaan. Kolme merkittävää pääpuhujaa kutsuttiin puhumaan konferenssiteemasta. **Mitchell Dean** (Copenhagen Business School) tarkasteli keynote-esitelmässään yhteiskuntateoriaa totuuskäytteenä puitteissa, jossa massamedia on menettänyt asemansa ”totuuden” välittäjänä ja muotoilijana. Ammentaen tiedon sosiologias-ta Dean korosti tarvetta totuuden sosiologiaan ja sosiaalis-institutionaalisten totuuskäytänteiden määrittelyyn. Hän kuvasi teoriaa totuudenkertomisen askeettisena koettelemuksena (*l'épreuve*), mikä selittää myös sen laajamittaisen irtoamisen akateemisesta toiminnasta. Teoria itsessään on hänen mukaansa, aihepiiristään riippumatta, poliittisesti latautunut entiteetti, vaikka pitäytyykin erillään empiiristä ilmiöistä ja pyrkii selvittämään niiden sisäiset suhteet, kuten pandemian tulkittamisen kohdalla tapahtui.

Katja Valaskivi (HY) keskittyi keynote-esitelmässään tiedon ja epäilyksen politiikkaan ”dataistumisen” aikakaudella. Valaskivi totesi, että samat teknologiat, jotka ovat mahdollistaneet demokraattista osallistumista, ovat myös vauhdittaneet nationalismia ja disinformaatiota, pu-

humattakaan tekoälyn ja algoritmien monimutkaistavasta vaikutuksesta mediaympäristöön. Kaikki tämä on muuttanut sitä, miten ihmiset kuvittelevat yhteisöjä ja kuulumista. Valaskiven puheenvuoro tarkasteli episteemisten hierarkioiden kyseenalaistamista, joka on meneillään länsimaisissa demokratioissa. Vaihtoehtoiset uskomusjärjestelmät, jotka kiertävät digitaalisen mediateknologian verkostoissa, perustuvat yhä useammin epäilykselle virallista tietoa kohtaan. Nämä uudet populistisen kuvittelun muodot, joita luonnehtii ”salaliittoteoriaisuus”, synnyttävät polarisaatiota ja epäluottamusta asiantuntijatietoa kohtaan, sekä rapauttavat jaettujen maailmankatsomusten perustaa.

Puheessaan **Ann Hironaka** (University of California, Irvine) kääntyi toisen ajankohtaisen teeman puoleen ja tutkaili sodankäynnin yhteyttä tietoon ja epäilykseen. Hironaka korosti sodankäynnin epävarmuutta sotilaallisena haasteena, jota pyritään ratkaisemaan strategisella suunnittelulla. Sen avulla pyritään kuroma varman suunnitelman ja epävarman lopputuloksen välillä. Ennemmin kuin poikkeustapauksena, Hironaka korosti monimutkaisuutta sodankäynnin normina, todeten, että sotilaalliset strategit työskentelevät epäilyksen parissa silloinkin, kun pohjaavat tekemisensä aiemmista sotilashankkeista karttuneeseen tietoon. Varman lopputuloksen (voiton) harhakuvan tuottaminen on täten aina sävytetty epäilyksen ja turmion (tappioiden) varjolla.

Konferenssissa jatkettiin myös perinnettä järjestää tunnin mittainen kirjaesittelysessio. Tänä vuonna esiteltiin kolme uutuuskirjaa Gaudeamukselta sekä kaksi Vastapainolta, kirjoittajien esitellessä lyhyesti tuoreita julkaisujaan. Toisena konferenssipäivänä järjestettiin paneelikeskustelu kolmen konferenssin pääpuhujan sekä Tampereen yliopiston sosiologian professorin **Pertti Alasuutarin** kesken. Professori **Turo-Kimmo Lehtonen**

moderoi panelisteille kiehtovan tunnin mittaisen keskustelun siitä, kuinka sosiologisen tutkimuksen ja opetuksen tulisi valmistautua uudelleenlaiseen epäilyksen ilmapiiriin tieteellistä tietoa kohtaan. Kysymyksiä teorian roolista, arvoista, instituutioista ja datasta pohdittiin keskustelusta haltioituneen monilukuisen yleisön edessä. Perjantaina jaettiin myös vuoden 2022 sosiologinen teko -palkinto, joka tällä kertaa myönnettiin tieto- ja tiedekirjakustantamo Vastapainolle. Vuonna 2022 tuli kuluneeksi 40 vuotta siitä, kun Vastapaino julkaisi ensimmäisen kirjansa. Ensimmäisestä julkaisusta lähtien Vastapaino on julkaissut runsaasti kansainvälisiä ja suomalaisia sosiologisia teoksia klassikoista uutuuksiin. Vastapainosta on 40 vuoden aikana muodostunut yhteiskuntatieteellisen tutkimuksen johtava suomalainen kustantamo.

Ne, jotka osallistuivat Tampereen kaupungin vastaanotolle ja konferenssi-illalliselle, saivat erikoisherkkuna nauttia laadukkaasta illasta ja akateemisen yhtyeen Les Kytlesin hurmaavasta musisoinnista Tampereen Puistotornissa. Iso osa konferenssista syntyi järjestelytoimikunnan ja Westermark-seuran puurtamisen tuloksena. Erityisesti kiitoksen ansaitsevat konferenssisihteerit **Tilda Oikarinen** sekä seuran sihteeri **Inka Laisi**. Suuret kiitokset Sosiologipäivistä kuuluvat tietenkin myös työryhmien koordinaattoreille sekä eri puolilta maata saapuneille sosiologeille, jotka saivat aikaan konferenssin onnistumisen. Westermark-seura suunnittelee seuraavia Sosiologipäiviä pidettäväksi Kuopiossa Itä-Suomen yliopistossa maaliskuun 2024 lopulla.

Ali Qadir

Järjestelytoimikunnan puheenjohtaja & Westermark-seuran puheenjohtaja

Hanna Rautajoki

Järjestelytoimikunnan jäsen

 Työryhmät

1. Asuminen ja kaupunki / Housing and Urban Studies

Työryhmässä kuultiin 14 esitystä kahden konferenssipäivän aikana. Torstain session avasi **Jukka Hirvonen** (Helsingin kaupunki) esityksellään, joka pohjautui Helsingin turvallisuuskyselyyn (2021). Esityksen teemoja olivat mm. sosiaalinen epäjärjestys ja koettu turvattomuus. **Joonas Luukkosen** (HY) esityksessä perehdyttiin kontekstivaihtuksen mekanismeihin ja sosiaalisen statuksen sukupuolittuneeseen merkitykseen oppimistulosten kannalta.

Samuli Koponen ja **Antti Kouvo** (ISY) tutkivat kyselyaineistolla vastaajan ja tämän asuinalueen tulojakauman ja suhteellisen deprivaaation roolia koetun hyvinvoinnin näkökulmasta. **Kaisa Hynynen** (TAY) käsitteli esityksessään laadullisen haastatteluai-
neiston valossa kahden asumispolkua erityisesti asumisvalintojen perustelun näkökulmasta.

Aleksi Segerin (TY) esityksessä paneuduttiin monikulttuurisen asuinalueen nuorten kokemuksiin alueellisen stigman ja sitä vastustavan toimijuuden pohjalta. **Anna Heinonen** (HY) esitteli etnografiseen ja haastatteluai-
neistoihin pohjautuvaa tutkimusta yhteisasumisesta. Tutkimus tuo esiin asumisen materiaalisen ja sosiaalisen puolen kiinteän suhteen, joka tulee esiin mm. erilaisissa tavoissa luoda rajoja. **Katja Maununahon** (TAY) esitys tarkasteli uudisrakentamista sosiaalisen kestävyuden kannalta. Konkreettisia teemoina esiin nousivat syvän runkorakenteen seuraukset, esimerkiksi heikko päivänvalo ja joustamattomat sisustusmahdollisuudet. **Antti Wallin** (TAY) päätti torstain session esityksellään Tampereen kaupunkipolitiikasta rahoituspoliittisen niukkuuden keskellä. Esitys toi esiin hallinnan monitasoisuuden, jossa paikalliselle julkiselle sektorille jää merkittävää toimivaltaa.

Toisen konferenssipäivän aluksi **Jarkko Rasikan-
gas** ja **Hannu Ruonavaara** (TY) esittelivät alustavia tuloksiaan ARA-rakennuskannan vähäisestä rakentamisesta suhteessa MAL-sopimukseen. **Camilla Kantolan** (TY) esitys käsitteli pohjoismaisen vertailun tuloksia perheiden tulojen riittäväydestä suhteessa asumiskustannuksiin. Tutkimus perustui EU-SILC-aineistoon ja vertaili Pohjoismaita (pl. Islanti) toisiinsa ja Euroopan unionin alueeseen yleisesti.

Olga Tkach (HY) esitteli tutkimustuloksiaan asunnonomistajien ja vuokralaisten sosiaalisista suhteista Venäjällä. Tutkimus avaa näkymiä naapurimaamme asuntomarkkinoiden toimintaan. **Elina Sutela** (TY) kertoi tämän jälkeen kohtuuhintaisen asumisen toteutumisesta hyödyntäen viitebudjetiteja tutkimuksessaan. Tutkimuksessa tarkasteltiin matalapalkkaisten alojen tulojen riittävyttä Suomen suurimmilla kaupunkiseuduilla.

Jenni Mäki (TAY) käsitteli asuinyhteisön purkamisen vaikutuksista asukkaiden asumisuriin. Tutkimuksessa tuotiin esille että sosiaali- ja terveysalan resurssien puiteissa kaikille asukkaille ei kyetty löytämään uutta asuntoa. Viimeisenä **Aleksi Karhula** (HY) esitteli tutkimustaan täydennysrakentamisen yhteydestä segregaaation lisääntymiseen. Alustavien tulosten mukaan täydennysrakentaminen voi monilta osin vahvistaa segregatioprosesseja niiden heikentämisen sijaan.

Koordinaattorit: Teemu Kemppainen ja Aleksi Karhula (HY)

2. Cognitive Sociology

Kognitiivisen sosiologian työryhmä kokoontui molempina päivinä. Esitelmien aiheet sisälsivät sekä teoreettisia että empiirisiä tutkimuksia, jotka kokonaisuudessaan tarjosivat monipuolisen katsauksen kognitiiviseen sosiologiaan. **Kaisa Elovaaran** (HY) esitelmässä käsiteltiin suoma-

laisten asenteita tiedettä kohtaan sekä niihin liittyviä kognitiivisia taustatekijöitä. Elovaaran opinnäytetyössä tieteeseen liittyvät asenteet nähdään koostuvan kolmesta ulottuvuudesta: tiedeidentiteetti, luottamus tieteeseen ja kokemus tieteen merkityksestä. Kognitiivisina taustatekijöinä tarkasteltiin muun muassa ajattelun dispositioita, episteemistä uteliaisuutta ja joustavaa älykkyyttä. Tutkimuksen alustavien tulosten pohjalta tiedeasenteilla saattaa olla kognitiivista perustaa, mutta lisää tutkimusta aiheesta tarvitaan. **Mikko Henriksson** (TTL) esitteli evolutiivisia ja kognitiivisia näkökulmia merkityksen reifikaatioprosessiin ja pohti niiden sosiologista relevanssia. Viime vuosikymmeninä merkityksen muodostuminen kielellisessä prosessissa on ollut sosiologiassa pinnalla. Jo Max Weberin sosiologian määritelmästä on kuitenkin paikannettavissa muunkinlaisia merkityskäsityksiä. Merkityksen reifikaatioprosessi eteni esitelmässä evoluutiosta sosiaaliseen elämään, kieleen ja kulttuuriin ja lopulta affirmatiiviseen genealoggiaan.

Matti Sarkian (HY) esitelmässä tarkasteltiin peliteoreettisten mallien kognitiivisia oletuksia. Useiden taloustieteilijöiden mukaan peliteoria on empiirisesti tyhjä, matemaattinen formalismi. Muissa yhteiskuntatieteissä taas oletetaan, että vangan dilemman kaltaisten pelien analyysi vaatii epärealistista oletusta, että ihmiset ovat omaa etuaan tavoittelevia egoisteja. Sarkia esitti, että peliteoriassa yksilöiden motiiveja ei aina voida analysoida irrallaan pelin rakenteesta, ja siksi sosiaaliset mekanismit ovat keskeisempiä kuin psykologiset mekanismit peliteorian soveltamisessa. **Roopo Kaarosen** (HY) esitelmässä osoitettiin, että heuristiikat eli kansankielellä nyrkkisäännöt ovat keskeinen osa arkipäiväistä ongelmanratkontaa. Tutkimalla nyrkkisääntöjä kulttuurienvälisesti voimme saada paremman käsityksen siitä, miten ihmiskunnan menneisyydessä on ratkottu jokapäiväisiä ongelmia. Nyrkkisääntöjen tarkem-

pi analyysi tarjoaa tuoreita näkemyksiä sekä teknologioiden että kulttuurien evoluutioon.

Renne Pesosen (TY) esitelmässä tarkasteltiin käsitteellistä ymmärtämistä käytännön taitona, joka erityisesti abstraktien käsitteiden osalta tarkoittaa sosiaalisten käytäntöjen oppimista. Pesosen mukaan kognitiivisten taitojen tutkimus mahdollistaa rationaalisuuden ymmärtämisen tavalla, joka kytkee perinteisen yksilölähtöisen psykologian luontevasti yhteen järjenkäytön sosiaalisuuden kanssa. **Tuukka Kaidesojan** (HY) esitelmässä käsiteltiin James V. Wertschin tieteidenvälistä teoriaa kansallisesta muistista ja muistelusta. Teoriaan sisältyy spesifisten narratiivien ja skemaattisten narratiivisten mallien erottelu, jolla Wertsch jäsentää kansallisen muistin rakennetta ja toimintaa. Kaidesoja pyrki selventämään ja kehrittelemään Wertschin käsityksiä skemaattisista narratiivisista malleista tarkastelemalla niitä semioottisesta, kognitiivisesta ja yhteisöllisestä näkökulmasta.

Koordinaattorit: Tuukka Kaidesoja (HY), Ronny Puustinen (JY) ja Matti Sarkia (HY)

3. Cultures of Ageing and Ageism: Valuation, Recognition and Subjectivity

This working group examined age, ageing, and ageism from the perspectives of cultural sociology, cultural studies, and/or the sociology of culture (broadly defined). The group specifically focused on age-relevant processes of categorization, valuation, recognition, distinction, and subject formation. The exploration also included the ways in which these processes intertwine with societal inclusion and exclusion, belonging, power, affect, and embodiment.

Minna Nikunen (JYU) explored the expectations placed on academics in Finland in relation to their academic age, using the concept of 'socially expected durations'. Her study focused on how

career aspirations, employability, and scholarly value intersect with an academic's age and personal life journey, including biological age. **Outi Valkama** (TUNI), **Jani Raitanen** (TUNI) and **Kristina Tiainen** (TUNI) examined the relationship between cultural perceptions of aging and internet use among older individuals. The study found that those with a positive attitude towards aging tend to use the internet more often, while those with a negative perception use it less.

Joni Jaakola (TY) explored the ethical and political impact of new technologies in elderly care practices. In the current political ideal of promoting independence with technological aid, the significance of caring for ailments and interdependencies may be overlooked. The emerging field of 'socio-gerontechnology' critically analyses the interplay between aging, society, and technology.

Stefan Millar (HY) analysed the role of 'elders' in governing Kakuma Refugee Camp and Kalobeyei Integrated Settlement in Kenya. These elders are responsible for resolving conflicts and managing resources, and their role is formalized by the camp management bodies. However, the term 'elder' varies in meaning across different ethnic and religious communities, mainly from South Sudan and Somalia, based on their cultural norms.

Coordinators: Elena Bogdanova and Antero Olakivi (HY)

4. Democratic Institutions and Shifting Knowledge Constellations

The working group organised by researchers in the Centre for Sociology of Democracy (UH) focused globally on investigating how epistemic shifts and changing knowledge constellations influence democratic participation and institutions.

Jukka Syväterä (UH) & **Oona Ala-Koivula's** (TAU) paper discussed how cultural shifts toward

anti-scientific views can be seen in parliamentary debates over new legislation. The study examines whether an expert authority has become increasingly contested and whether there are differences in contests around scientific expertise among national legislatures using parliamentary debates from four countries collected between 1960 and 2020. **Panu Artemjeff's** (UH) presentation looked at theories of institutional recognition, specifically from the standpoint of democratizing institutional practices. The goal is to investigate whether institutional recognition theories can be used as a practical tool for analyzing institutional practices and identifying systemic discrimination. **Saara Turkka** (UH) examined the role of evidence-based policy (EBP) in the Finnish government's efforts to reform their work and showed how it is connected to the idea of strategic governance and stronger central control. The study uses civil servant interviews and policy documents to analyze how EBP is embedded in the project of developing a 'strategic state' and streamlining decision-making towards strategic targets.

Amir Barjasteh (TAU) explained how authoritarian practices were formed in Iran's modern history by analyzing two opposing policies of two authoritarian regimes, Pahlavi era and the Islamic Republic period, on women's attire. The study uses political discourse analysis to investigate the persuasive means through which actors govern people's conduct and justify authoritarian practices, particularly by invoking national interests and/or security. The study emphasizes the importance of understanding the justification mechanisms of contrarian epistemologies in shaping human rights epistemology. **Didem Unal** (UH) discussed the gendered modalities of populist attacks on academic freedom in illiberal regimes by analyzing the case of Turkey. It argues that targeting academic freedom and gender equality is a strategy for populist regimes to shift knowledge production and sustain their political agendas. **At-**

tila Kustán Magyaris's (TAU) research aimed to include the voices of those affected by conspiracy theories, often stigmatized and pathologized, to provide essential data for sociological theorizing of the phenomenon. The proposal draws on existing literature and includes interviews with the chief editor of a Hungarian conspiracist magazine and an anonymous follower of conspiracy theories to contribute to the debate between generalist and particularist standpoints in conspiracy theory research.

Viljami Vaarala's (UH) presentation explored Finnish news professionals' conceptions of knowledge. The study aims to contrast Finnish journalists' conceptions of truth to concepts of Realism, AntiRealism, and Pragmatism and to analyze how conceptions and values related to knowledge and truth might vary between different groups of journalists and independent podcasters. The goal is to discover whether different knowledge-producing and -disseminating actors have fundamentally different perceptions of journalistic knowledge and truth. **Pia Mikander's** (UH) research project focused on the digital society as an arena for active citizenship, online hate, and young adults' experience of their own room for action and their position. The study is based on interviews with young activists, most of whom from a minority background, and aims to explore the role of education in challenging anti-democratic forces such as online hate speech.

Lastly, **Bokyong Shin's** (UH) presentation explored the use of digital tools for citizen participation in governance processes and investigated how human and technical elements form associations. The study created a dataset of digital tools and found that there is no all-in-one digital tool for citizen participation, providers have different interests, and AI technologies have been employed to a limited extent. Following the presentations, there was a lively debate and comments.

The working group was delighted to be able to welcome the presenters.

Coordinators: Annastiina Kallius, Tülay Yılmaz and Joonas Timonen (UH))

5. Distrusting the Status Quo: Marginalised Knowledges and Youth Agency in Social Change and Education

The working group addressed the current gaps in education and society in meeting the needs of younger generations who lack trust in adult authorities, refusing to accept the status quo and taking matters in their own hands. Schools are ill-prepared to meet the growing complexities young people face. The workshop discussed youth as active agents of change working towards more eco-sustainable societies. **Christine Namdar** and **Michelle Francett-Hermes** (UO) presented an interesting paper highlighting indigenous youth as knowledge holders and producers as well as transformative agents in discourses and politics of sustainability and social justice. Their research aims at shifting the narrative of the Sámi as victims towards them as agents of sustainable futures in Sweden and Finland, not ignoring the complexities and burden of such a role. They suggest that research on education and teacher education programs should turn their gaze towards young minority people for more eco-sustainable policies and pedagogies.

Lassi Lavanti (UJ & UH) presented his interesting research regarding Early Childhood Education and Care (ECEC) teachers' perceptions of cultural capital of children and families with an immigrant background. The case study looked at potential tensions between creating a sense of belonging and building national identity. The data consisting of interviews with ECEC teachers conceptualises the sense of belonging of children and families when they participate in early childhood education in Finland. **Keith O'Neill** (UT) discussed

valuable findings from a study conducted with students in Finland in which students were able to offer localised solutions through co-production in secondary education. Co-production was utilised so that student engagement would be better understood and students could act as catalysts in order to increase social justice for equality, anti-racism and inclusivity at a grassroots level.

Coordinators: Christine Namdar (UH & ÅA) and Michelle Francett-Hermes (UO)

6. Etänä vai läsnä? Yhteisöllisyys materiaalisena ja virtuaalisena

Työryhmässä pidettiin neljä esitelmää, joista kolme käsitteli nuorten koronapandemiatkokemuksia ja pandemiarajoituksista selviytymistä, ja yksi yli 70-vuotiaiden ryhmään kohdistetuista erityisrajoituksista selviytymistä. Työryhmän työkielinä olivat suomi ja englanti. **Salla Eran** ja **Emilia Leinosen** (JY) esitelmiä perustui yli 70-vuotiailta suomalaisilta pyydettyjen koronarajoitusaiheisten kirjeiden (n=77) analyysin alustaviin tuloksiin. Iän perusteella riskiryhmäksi määriteltä väestönosa sai kokea pandemiarajoitukset muuta väestöä ankarammin. Selviytyminen tilanteesta edellytti kekseliäisyyttä. Kokemusten erilaisuus selittyy suurelta osin myös saatavilla olleiden voimavarojen, palvelujen, verkostoituneisuuden, asumisolosuhteen ja digitaalisen osaamisen kautta. Myös keholliset asiat, kuten henkilökohtainen vuorokausirytmä, vaikuttivat mahdollisuuteen hyödyntää hyvin vaikka varhaista ostosikäikäntä-ikkunaa. Rajoitukset jakoivat iäkkäiden ryhmän suhtautumisen: osa kirjoittajista koki ne huolenpitona, osa taas tarpeettomana holhoamisena.

Alix Helferin, **Anni Nyssölän** ja **Konsta Haposen** (Nuorisotutkimusverkosto) esitelmiä avasi laajemman nuorisotutkimuskokonaisuuden korona-pandemiaan liittyvän aineiston potentiaalia selittäen nuorten koronarajoituskokemuksia. **Marianne Silvan-Lempisen** (TY) esitelmiä

fokusoivat yliopisto-opiskelijoihin kohdistetun survey-tutkimuksen anein pandemiarajoitusten vastaanottoon opiskelualan mukaan kiintiöidyllä satunnaisotannalla valitun opiskelijapopulaation keskuudessa. **Fatemeh Lotfin** (University of Guilan, Iran) esitelmässä kuultiin syvähaastatteluin hankitun tutkimusaineiston tarjoamista iranilaisten korkeakouluopiskelijoiden koronapandemiarajoitusten aikana ylläpidetyn nuorten sosiaalisuuden haasteista ja sukupolvien jännitteestä nuoren kulttuuriliberalismin ja vanhemman sukupolven traditionaalisuuden välillä.

Nuorilla on tarve puolijulkiseen, sallivaan mutta aikuisten valvovan silmän väistävään tilaan olla yhdessä, bilettää, tutustua, ”notkia kaupungilla”. Mutta myös alibi olla rauhassa, yksin, sai pandemiarajoituksista pyyteetöntä tukea työryhmälle raotettujen survey-aineistojen avoimissa vastauksissa. Työryhmässä keskusteltiin myös persoonallisuustyyppipsykologian (introvertti, ekstrovertti) potentiaalista selittäen pandemiarajoituskokemusta etenkin opiskelevan nuorison keskuudessa.

Osalla opiskelijoista alkoholin käyttö muuttui harvoin kunnolla juhlien -tyyppisestä päivittäiseksi tissutteluksi. Yli 70-vuotiaiden keskuudessa taas nuorempia ikäluokkia vahvemmat rajoitukset toivat uudenlaisen riippuvuuden muusta yhteiskunnasta reflektoinnin keskiöön. Riippuvuus yhteiskunnasta ja alkoholista jäi työryhmän keskustelussa lopulta aivan avoimeksi ja jatkokeskustelua toivottavaksi.

Koordinaattori: Ismo Kantola ja Marianne Silvan-Lempinen (TY)

7. Feminsimi, tieto ja demokratia

Feminismiä, tietoa ja demokratiaa tarkasteleva työryhmä kutsui torstaina ja perjantaina pohtimaan tiedon ja demokratian suhteita kriittisistä, esimerkiksi feministisistä, antirasistisista tai postkoloniaalisista, näkökulmista. Työryhmän läh-

tökohtana oli, että yhteiskuntaa koskeva tieto on aina sosiaalisesti rakentunutta ja siinä on aina kyse arvoista ja valtakamppailuista.

Työryhmän avasi torstaina **Liina Sointu** (TAY). Sointu käsitteli esitelmässään vaiettua sosiaalista ongelmaa, eli omaishoitotilanteisiin liittyvää väkivaltaa, ja ongelman ympärille rakentuvaa kansalaisyhteiskunnan toimintaa. Työryhmän toisen esitelmän piti **Teppo Eskelinen** (ISY) yliopistosta. Eskelinen arvioi kansalaisjärjestöjen tiedontuotannon mahdollisuuksia ja rajoitteita muuttuvassa yhteiskunnallisessa tilanteessa, jota leimaa kansalaisjärjestöjen tiedontuotannon ammattimaistuminen. Kolmannessa esityksessä **Antti Hämäläinen** (JY) pohti feministisen hoivaetiikan yhteenörmäyksiä uusliberalistiseen ja rationaalistekniseen tiedonymmärrykseen nykyisessä hoivatyössä, jota määrittää paitsi resurssipula, myös hoivan teknologisoituminen. Työryhmän ensimmäisen session päättävässä esityksessä **Emma Lamberg** (TY) pohti feministisen, tiedepohjaisen asiantuntija-aktivismin kriittistä potentiaalia talouspoliittisten vaihtoehtojen tavoittelussa. Torstain esitykset pureutuivat siten eri näkökulmista tiedon politisointiin, epäpolitisointiin sekä vallitseviin ja vaihtoehtoihin ymmärryksiin tiedosta.

Perjantaina työryhmäesitykset liittyivät erityisesti aktivismiin ja sosiaaliseen liikehdintään, ja ne käsittelivät esimerkiksi vastavirtaisen ja marginaalissa olevan tiedon elettyjä käytäntöjä. **Eeva Houtbeckers** (TY) käsitteli esitelmässään sosiaalisesti ja ekologisesti kestävästä työstä ja toimeentuloa. Hän keskittyi kasvukriittisen talouden elettyihin käytäntöihin ja ammensi feministisestä elävän talouden kirjallisuudesta. **Heini Salminen** (HY) esitteli queer-aktivismia koskevaa tutkimustaan. Salminen puhui muun muassa henkilökohtaisia kokemuksia hyödyntävästä esillä olemisen vastarinnasta ja siitä, miten itsenä olemisen voi olla queeriksi identifioituville aktivismia. **Heba Sigurðardóttir** (TAY) esitelmöi Tiktokissa suosittua

islantilaisesta radikaalifeministisestä ryhmästä ja kysyi, mikä on tunteiden ja affektien rooli tässä aktivismissa ja suhteessa ryhmän tavoitteisiin. **Inna Perheentupa** (TY) päätti perjantain session, ja puhui demokraattisen tilan neuvotteluista vapaassa nuorisotilassa, jonka keskiössä on tilan käyttäjien dialogi turvallisemman tilan käytännöistä sekä tilan jakamisesta ja avoimuudesta.

Koordinaattorit: Heini Kinnunen, Emma Lamberg ja Inna Perheentupa (TY)

8. Global Sociology Workgroup / Globaalien sosiologian työryhmä

Globaalien sosiologia työryhmä kokoontui torstaina 23.3., ja ohjelmassa oli viisi esitystä. **Onerva Aulikki Suhonen** (ISY) käsitteli transnationaaleja kaupallisia yhteisöjä yksityisen sektorin normien rakentajina. Kansallisten lakien ja kansainvälisen oikeuden lisäksi on siis olemassa yrityssektorin keskenään sopimia sääntöjä, jotka ovat lähtökohtaisesti vapaaehtoisia, ilman lainsäädännön pakottavaa statusta. **Mika Helander** (ÅA) käsitteli uuskorporatismia Suomessa viheliäisten ongelmien ratkaisijana. Aineistonaan hänellä oli ammattiyhdistysten edustajille suunnattu lomaketutkimusaineisto. Esitelmässä Helander käsitteli sitä, miten vastaajat suhtautuvat globalisaatioon uudehkona viheliäisenä ongelmana.

Sami Ahonen (TY) käsitteli esitelmässään (jonka kirjoittajina ovat myös **Jukka Sivonen** ja **Aki Koi-vula**) sitä, miten poliittinen luottamus vaikuttaa poliittisten asenteiden muutoksiin kriisiaikoina. Aineistona oli pitkän aikavälin paneelitutkimuskyselyjen sarja, joka kartoittaa suhtautumista talous- ja ympäristöpolitiikkaan vuoden 2017 loppupuolelta vuoden 2023 alkupuolelle. Tulokset osoittavat, että COVID-19 pandemian ja Venäjän Ukrainaan hyökkäämisen aikana ihmiset alkoivat pitää taloutta ensisijaisena ympäristökysymyksiin nähden, mutta poliittinen luottamus vaimensi näiden kriisien vaikutusta.

Ari Nieminen (Diak) käsitteli esityksessään Vladimir Putinin esimerkin kautta yksilön elämänkulun tai tapahtumahistorian ja rakennehistorian välistä suhdetta. Tätä suhdetta hän tarkasteli kolmen Niccolò Machiavellilta peräisin olevan käsitteen (kyvykyys, mahdollisuudet ja sattuma) kautta. **Ella Alin** (HY) taas käsitteli rotujenvälisissä (*interracial*) parisuhteissa elävien kokemuksia rodullistavista rakenteista Suomessa. Hän käsitteli tätä kahdesta näkökulmasta. Ideologian näkökulmasta hän käsitteli, miten myös valkoisuutta on syytä pitää rodullistavana ajatustapana, jolloin vältetään oletus pohjoismaisesta poikkeuksesta, jossa oltaisiin vapaita rasismista. Toiseksi hän käsitteli sitä, miten tutkimuksessa haastateltujen parien muuttoliike maasta toiseen ja sitä kautta tuleminen käsiteltyksi vieraana, toisena, vaikuttaa ihmisten kokemuksiin siitä, miten ”suomalaisuutta” voidaan kuvitella.

Esitelmät herättivät vilkasta keskustelua. Esimerkiksi Ella Alinin esityksen pohjalta pohdittiin, miten rodun käsitettä tulisi käyttää. Yhtäältä sen käyttöä voi pitää tuomittavana, koska ihmiskunta ei oikeasti jakaudu erillisiin rotuihin. Toisaalta puhuminen esimerkiksi monikulttuurisista parisuhteista olisi kaunistelua, koska todellisuudessa kyse on ihonväritään toisistaan poikkeavien henkilöiden parisuhteista; mahdolliset kulttuurierot eivät ole mitenkään oleellisia ilmiöön liittyvien kysymysten kannalta.

Koordinaattorit: Pertti Alasuutari (TAY) ja Ari Nieminen (Diak)

9. Ideologia, tieto, kritiikki ja historia

Avauksen jälkeen pidetyssä esityksessä **Ilkka Pirttilä** (ISY & TAY) esitteli kirjoitusprojektia, jossa pyritään valottamaan, kuinka ideologia, eritoten ideologisten imperatiivien (käsky, kielto, kehoitus ja suositus) muodossa tuottaa subjekteja eli toimijoita uuskapitalistisessa yhteiskunnassa. Ideologialla Pirttilä tarkoittaa kimppeä ristiriitaisia uskomuksia todellisuudesta, jotka suuntaavat

ideologisia imperatiiveja. Hankkeessa kirjoitetaan monografiaa, joka on luonteelta enemmän pamphletti kuin tutkimus. Se rajautuu tarkastelemaan kolmea ideologista olettamusta ja imperatiivia: individualismi, tavaroituminen ja esineellistyminen sekä historiattomuus (vaihtoehdottomuus). Keskustelussa pohdittiin mm. sitä rajoittuuko ideologian valta (uus)kapitalismiin vai on universaali kaikkia yhteiskuntia koskeva ilmiö.

Toisessa esitelmässä **Heidi Kososen** (TY) ja **Riku Löf** (HY) kertoivat tutkimuksensa tuloksista. Tutkimus kartoitti luontokapinan herättämiä affektiivisia reaktiota kapinan seuraajissa ja kommentoijissa. Aineisto perustui sosiaalisen median relevantin sisällön analyysiin ja ”kadunvarsityleisön” haastatteluihin. Reaktiot olivat negatiivisia ja katsoivat, että luontokapina loukkaa kansallista narratiivia metsätalouden merkityksestä Suomen taloudellisen nousun takana. Esityksen jälkeisessä debatissa pohdittiin ympäristöliikkeiden vastaisen puheen luonnetta yleisesti ja eriteltiin sen yhteyttä historiapolitiikkaan. **Outi Alasen** (HUMAK) ja **Marjo Laitalan** (OY) esityksessä tuotiin esille valikoituja tuloksia hankkeesta Hiljaisen kansan äänet – remontoidut kehot. Aineisto perustui viittomakieliseen muistitietoon henkilöistä, jotka vuosina 1940–1990 olivat käyneet kurojen koulua tai kunnallista koulua. Yllättävää tuloksissa oli, että monet edellä mainituista olivat kokeneet (sosiaalista, psyykkistä ja jopa fyysistä) väkivaltaa. Keskustelussa pohdittiin tulosten suhdetta koulukohteissa ja lastenkodeissa koettuun rakenteelliseen laitosväkivaltaan.

Työryhmän lopuksi **Juho Korhonen** (TY) esitteli työstettävää tutkielmaa, joka käsittelee samankaltaisuuden taakkasiirtymän, historiapolitiikan ja suomalaisen historiakäsityksen suhteita. Historiapoliitikassa valtiovalta ja muut relevantit yhteiskunnalliset toimijat (esim. yliopistot) nationalismiin viitekehityksessä ja eriarvoisuuden säilyttämiseksi kontrolloivat tietoa menneisyydestä

ja tätä kautta muovaavat nykyisyyttä. Esityksen jälkeen pohdittiin mm. taakkasiirtymän käsitettä (vrt. Boltanski ja justifikaation käsite) ja taakkasiirtymän käsitteen soveltamista vaikkapa totaalisten laitosten (em. koulukoti) tapoihin ymmärtää oma historia.

Koordinaattorit: Marjo Laitala (OY) ja Ilkka Pirttilä (ISY & TAY)

10. Ihminen ja muut eläimet – Monilajisesti ajatteleva sosiologisessa tutkimuksessa

Sosiologian peruskäsitteet, kuten yhteiskunta, yhteisö, työ ja toimijuus, ovat perinteisesti olleet ihmiskeskeisiä. Niiden ihmiskeskeisyyttä korostaa se, että eläimet ovat laajin niiden ulkopuolelle suljettu yksittäinen ryhmä. Työryhmän neljässä esitelmässä tarkasteltiin ihmisen ja muiden eläinten yhdessä tekemää muutosta yhteiskuntaan sekä monilajiseen sosiologiaan liittyviä menetelmällisiä ja käsitteellisiä haasteita ja mahdollisuuksia.

Ensimmäisessä esitelmässä **Mika Simonen (HY)** lähestyi ihmisen ja koiran välistä pallopeleä sosiaalisessa vuorovaikutuksessa keskusteluanalyysin keinoin. Pallopelin osallistajat tietävät kunkin erilaiset tehtävät, kuten pallon heittämisen ja vastaanottamisen tavat ja sijainnit, ja siten osoittavat olevansa ”kartalla”. Pallopeleä muodostaa traektorin, jossa pallon heittävä ihminen ja pallon vastaanottamispaikan etsivä koira ovat liikeradan vastakkaisissa päissä. Simonen tutkimuksessa pallopelin vuorovaikutus muodostui kahden koiran videokameroiden tuottamista tallenteista, jotka kuvasivat näkymän ihmisen ja koiran rintama-suunnista.

Jirka Vierimaa (TAY) tarkasteli esitelmässään koiravälistä terapiaa Georg Simmelin ja Michel Serresin kolmansien avulla. Kolmannet osapuolet, joita ovat niin ihmiset kuin koirat, häiritsevät ja keskeyttävät meneillään olevia kahdenvälisiä kontaktin hetkiä sekä sekoittavat ja järjestävät kanssa-

käymisen mahdollisuuksia uudelleen. Monilajisen etnografian avulla kahdenväliseksi mielletty vuorovaikutus terapiassa näyttäytyy triadisena, ja lajienvälinen yhteistoiminta jatkuvassa muutoksessa huojuvana.

Kolmannessa esitelmässä **Tomi Lehtimäki (HY)** keskittyi Eläinten hyvinvointilain kokonaisuudesta. Lehtimäen tutkimusaineisto koostuu kansalaisten lakiesitykseen lähettämistä kannanotoista. Perinteisesti laki hahmotetaan rationaalisena järkeilynä, josta tunteet on suljettu pois, kun taas kannanotoissa hyvinvointilain esitystä koskeva kritiikki kohdistuu juuri eläinten tuntoisuuden kyvyn huomioiseen. Niiden kautta hahmottuu, kuinka eri toimijat ovat pyrkineet rakentamaan yhteisyyttä ihmisten ja eläinten välille tuntoisuuden perustuen.

Salla Tuomivaara (TY) käsitteli sosiologian historiaa eläinlääkärin koulusta luettuna, keskittyen Theodor Adornon ajatteluun. Adornon analyysin kohteena on yhteiskunnan luontoa – ja samalla eläimiä ja myös ihmistä – alistava valta. Hän osoittaa kritiikkiä kantilaista eläinasennetta vastaan, jossa eläimeen ja aivan erityisesti ihmisessä olevaan eläimeen kohdistuu halveksuntaa. Adorno esittää, että nimenomaan taide voi näyttää, että luonto, eläimet ja myös ihminen ovat enemmän, kuin millaisina ne näyttäytyvät yhteiskunnassamme, jossa ne nähdään hyväksikäytettävänä objekteina.

Koordinaattorit: Salla Tuomivaara (TY) ja Jirka Vierimaa (TAU)

11. Intersectionality in/as Scholarly Practice

Intersectionality has become one of the keywords in social scientific inquiry. However, in its varying scholarly usages, intersectionality often becomes reduced to a ‘laundry list of the vectors of subordination’ (Bosniak 2006), hence producing unitary and stable categories (e.g. race, gender,

class) despite the preliminary aim of providing a hermeneutic for analysing how categories are always permeated by other categories in fluid ways. This panel highlighted the processual and temporal aspects of the production of differentiation and inequality.

Annukka Lahti (UEF) presented a research project suggesting that LGBTIQ+ break-ups cannot be approached as unitary whole; rather as intersections in which multiple elements and intersecting power relations flow together. **Elisabeth Wide** (UH) discussed how class has been conceptualised in the domestic labour literature and asked how analysing class from the situated perspective of migrant care and domestic workers may alter the way sociological theory understands class. **Olivia Maury** (UH) expanded the idea of that migrants' experiences of precarity cannot be grasped without taking into account transforming living condition such as insecure legal positions, the political demand for flexible labour, and transforming forms of producing difference. **Anna Rastas** (UTA) presented how intersectionality has been promoted in research and teaching through the establishment and activities of the interdisciplinary Intersectionality in Research Network (InReNet) at Tampere University.

Coordinators: Katriina Huttunen, Elina Oinas, Olivia Maury and Anja Onali (UH)

12. Kasvatussosiologia ja koulutuspolitiikka

Kasvatussosiologian ja koulutuspolitiikan teemaryhmä kokosi Tampereen yliopistoon yhteensä yhdeksän alustusta sekä joukon kasvatuksen ja koulutuksen yhteiskunnallisista ulottuvuuksista kiinnostuneita kuulijoita. Ensimmäisen session aiheet käsittelivät muun muassa ohjauksen hallintaa ja vaikuttavuutta, itsensä kehittämistä ja tiedon verkostoja. Sessiossa kuultiin seuraavat alustukset: **Mira Kalalahti** (JY) ja **Janne Varjo** (HY): Koulutuksen nivelvaiheiden ohjaukselliset jatkumot;

Hanna Laalo (TY), **Heikki Kinnari** (TY) ja **Heikki Silvennoinen** (TY): Palautumalla paremmaksi – Itsensä kehittämisen velvoitteet median työelämäkuvauksissa; **Joni Forsell** (TAY) ja **Paula Silvé** (TAY): Tiedon verkostot korkeakoulupolitiikassa; Janne Varjo, Mira Kalalahti ja **Minna Vilkmán** (JY): Nuorten ohjauspalveluiden vaikuttavuuspuhe; **Katja Hiltunen** (ISY): Kohtauksia yläkoulun arjesta: kuka saa liikkua luokassa ja miten?

Toisessa sessiossa pohdittiin koulutuksen mahdollisuuksia yksilön elämänkuluissa ja -mahdollisuuksissa. Mukana olivat seuraavat alustukset: **Suvi Salmenniemi** (TY): Poliittinen mielikuvitus ja utooppinen pedagogiikka; **Anne-Mari Souto** (ISY) ja **Sirpa Lappalainen** (ISY): Normatiivinen valkoisuus yliopiston pedagogissa käytänteissä; **Sari Vesikansa**: Muokkaavan kasvatuksen dispositiivi; **Iina Järvinen** (TAY): Lukukausimaksut korkeakouluihin? Keskustelua oikeuden ja politiikan rajalla?

Päivien aikana keskusteltiin myös tulevasta Kasvatussosiologian vuosikirjan neljännestä osasta, Koulutus ja yhteiskuntaluokat. Kiitoksia kaikille hyvistä esityksistä ja mielenkiintoisista keskusteluista!

Koordinaattorit: Mira Kalalahti (JY) ja Janne Varjo (HY)

13. Kulttuuri ja kulutus

Kulttuuri ja kulutus -ryhmä kokosi perinteiseen tapaan rikkaan kattauksen eri vaiheissa olevia tutkimuksia. Kokoonnuimme molempina päivinä kolmen työryhmän sekä teoreettisia että empiirisiä perinteitä luonnehtivan teeman alle. Näitä olivat 1) luokka ja keho, 2) pääomat ja kulttuuri sekä 3) kulutus ja kestävyys.

Ensimmäisen päivän aloittivat **Erica Åberg**, **Alma Rinta-Pollari** sekä **Annukka Saaristo** (TY), joiden esitys käsitteli suuseksiviittauksia suomalaisen rapin lyriikoissa. **Piia Jallinoja** (TAY) esitteli lihavuus- ja laihduttamiskeskustelun erilaisia näkö-

kulmia ja näiden mahdollisia yhtymäkohtia. **Kirsti Sippel** (TY) eritteli ulkonäköpääoman roolia incel-liikettä koskevassa empiirisessä tutkimuksessaan. **Mikael Wallin** (TAY) kertoi tutkimuksestaan, joka kartoittaa työväenluokkaisuudelle annettuja merkityksiä Twitterissä ja Suomi24-foorumilla. **Riie Heikkilä** (TAY) esitteli suomalaisten julkisten kirjastojen kokoelmanhallintaa koskevaa tutkimustaan, jossa vertaillaan perinteistä ja tekoälyavusteista kokoelmanhallintaa ja pohditaan miten se vaikuttaa kulttuuripääoman jakoon kirjastoissa.

Ossi Sirkan ja Semi Purhosen (TAY) esityksen aiheena oli rakenteellinen aihemallinnus kulttuurin käsitteen erilaisista ymmärrystavoista yhdeksässä Euroopan maassa. Päivän viimeinen esitys vertaili **Samuli Tikkasen** ja Erica Åbergin (TY) johdolla rap-musiikin erilaisia kuluttamistapoja ja pohti erojen syitä Suomessa ja Ruotsissa. Toisen päivän ensimmäisessä esityksessä **Carlos Fernández** (Universidad Autónoma de Madrid) esitteli kulttuurin kuluttamisen tapojen laajamittaista muutosta Espanjassa koronasulun aikana. **Jani Varpa** (HY) summasi väitöskirjansa johdantolukua, joka käsittelee kulutuksen jatkuvuuksia kestävästä kulutuksen mahdollisuuksina ja toisaalta esteinä. **Marijaana Jones** (TAY) käsittelee suomalaisen äitiysneuvolan viimeaikaista markkinaistumista ja näihin kehityskuluihin liittyvää muuttuvaa kuluttajuutta. **Ella Lillqvist** (VY) ja **Päivi Timonen** (HY) käsittelevät kulutuksen erilaisia mielikuvastoja koronakriisin aikana. **Taru Lindblom**, **Sami Koponen**, **Anni Metsälehto** ja **Pinja Päivinen** (HY) esittelivät empiiristä tutkimustaan gourmet-ruokakulttuurista ja ravintoloiden roolista kestävyyssiirtymässä.

Koordinaattorit: Riie Heikkilä ja Sara Sivonen (TAY)

14. Kvantifioinnin sosiologia

Työryhmän aiheena oli kvantifiointi, eli numeerisen tiedon tuottaminen ja käyttö. Työryhmässä käsitelimme kvantifiointina sosiaalisena käytäntö-

nä, ja esitykset tarkastelivat kvantifioinnin erilaisia ilmenemismuotoja yhteiskunnan eri osa-alueilla kansallisesta ja kansainvälisestä politiikasta korkeakouluihin ja mediaan. Työryhmässä kuultiin kaikkineen kuusi esitystä.

Työryhmän esitelmät puhuttelivat monia yhteiskunnallisia ongelmia, joita numerot yhtäältä kuvaavat, ja joita numerot ja mittaaminen toisaalta määrittävät. **Sakari Karvonen** (THL) esitteli uusia mittareita, joita käytettiin nuorten ongelmien määrittämiseen. Esteettisesti houkuttelevat mittarit lisäävät esitysvoimallaan numeroiden valtaa. **Olli Tiikkainen** (HY) tarkasteli puolestaan julkisen sektorin sijoitustoimintaan, eli vaikutavuusinvestointeihin liitettyjä arviointeja, jotka ovat mahdollisia vain kvantifioivan määrittelyn kautta. Kolmantena **Taru Siekkinen** (JY) esitteli akateemisen suoriutumisen arviointia suomalaisten tenure track -professoreiden urapoluilla. Esityksessä kävi selväksi, että monimutkainen ja jatkuva arviointi pelkistää väistämättä vaikeasti määriteltävää tai moninaista akateemista työtä.

Neljännessäkin esityksessä pysyttiin akatemian puitteissa, kun **Nelli Piattoeva** (TAY) käsittelee korkeakoulutuksen työsuunnitelmamallien rakentumista. Työsuunnitelmamallit synnyttävät käsityksen itsenäisistä ja toisistaan riippumattomista työtehtävistä, joilla voidaan rakentaa siistejä työsuunnitelmia aika-allokoiteineen, mutta ne heijastavat todella huonosti akateemisen työn käytäntöä. Viides, **Henri Koskisen** (TY), **Hanna Ylöstalon** (TY) ja **Mikko Poutasen** (TAY & TY) esitys käsittelee kvantifiointia politiikan uutisoinnissa. Perhepolitiikan ja työllisyyspolitiikan uutisointia Helsingin Sanomissa seuranneessa tutkimusartikkeliin pohjanneessa esityksessä katsottiin, että journalismi synnyttää yhtäältä ennakoinnin ja toisaalta seurannan logiikkaa valittujen mittareiden ympärille.

Koordinaattorit: Henri Koskinen (TY), Mikko Poutanen (TAY & TY) & Hanna Ylöstalo (TY)

15. Lapset, nuoret ja jännitteiset läheis-suhteet muuttuvassa arjessa

Työryhmässä tarkasteltiin perhesuhteiden haasteita rahapelaamisen ja erilaisten ristiriitatilanteiden näkökumista. Keskusteluissa pohdittiin lasten ja aikuisten näkökulmien erilaisuutta ja toisaalta toisiaan täydentävää luonnetta kun pyrkimyksenä on ymmärtää erilaisten konfliktien ja ristiriitatilanteiden vaikutuksia ja merkityksiä. Sensitiivisten aiheiden tutkimuksessa erilaiset eettiset kysymykset ovat keskeisiä sekä aineistonkeruun että tulosten tulkinnan näkökumista.

Johanna Järvinen-Tassopoulos (THL) esitteli yhdessä **Johanna Vinbergin** (ISY) kanssa tekeillä olevaa tutkimusta otsikolla ”Lapsen oikeus terveyteen ja hyvinvointiin rahapeliongelman kanssa kampailevassa perheessä”. Tutkimuksen aineistona käytetään Hertta-keskustelufoorumilta kerättyä viestiaiaineistoa. Foorumi on tarkoitettu vertaistukikanavaksi rahapelaajien läheisille. Erityisenä tarkastelun kohteena ovat lasten näkyminen tai näkymättömyys vanhempien keskusteluissa. Pohdittavana on, millaisia haasteita lapsen oikeus terveyteen ja hyvinvointiin kohtaa perheessä, jossa rahapelaaminen vaikuttaa voimakkaasti arjen toimintoihin.

Emmi Kauppila (A-klinikkasäätiö) tarkasteli esityksessään ”Rahapelaaminen perheessä: Ongelmallisesti pelaavien läheisten kokemukset avun hakemisesta” Yhteispeleillä!-hankkeen kyselytutkimuksessa kerättyjä läheisten kokemuksia sekä keskusteluja Päihdelinkin rahapelaajien läheisille suunnatulla Hertta-foorumilla. Tarkastelun kohteena ovat avun hakeminen ja kokemukset palveluista sekä mitä läheiset kertovat pelihaitoista, mistä läheiset hakevat apua ja millaista apua läheiset toivovat itselleen.

Marianne Notko ja **Eija Sevón** kertoivat yhdessä **Maria Lahtisen** (JY) kanssa meneillään olevasta tutkimuksesta ”Lasten ja nuorten kertomukset

vallankäytöstä ja konflikteista perhesuhteissa”. Aineistona käytetään VALTAKO-hankkeessa 4.-5.-luokkalaisilta lapsilta ja 8. luokkalaisilta nuorilta vinjettimenelmällä kerättyä kirjoitella-aineistoa. Pohdittavina ovat kysymykset siitä, millaisia lasten ja nuorten tunteita vanhempien ristiriitatilanteisiin kertomuksissa liitetään, millaisia tilanteiden ratkaisuja lapset ja nuoret kuvaavat kertomuksissaan sekä millaisia mahdollisuuksia ja haasteita tulla kuulluksi ja vaikuttaa vanhempien välisiin ristiriitatilanteisiin lapsilla ja nuorilla kertomusten mukaan on.

Koordinaattorit: **Marianne Notko** (JY) & **Johanna Järvinen-Tassopoulos** (THL)

16. Methods in Motion

STS Helsingin vuotuinen työryhmä Sosiologipäivillä keskittyi tällä kertaa metodologiseen reflektioon. *Methods in Motion* -työryhmässä kuultiin kahden päivän aikana seitsemän esitystä, jotka käsitelivät menetelmällisiä kokeiluja, rajanylityksiä ja ehdotuksia.

Paneelin aloittivat torstaina **Sanna Ryyänen** (ISY) ja **Tiina Sotkasiira** (ISY). He olivat analysoineet naurua osana turvapaikanhakijoiden kanssa tekemiään kaupunkikävelyjä. Ryyänen ja Sotkasiira olivat tunnustaneet tutkimuskohtaamisistaan erilaisia nauruja, jotka toivat esiin rajallistamisen käytäntöjä suomalaisessa yhteiskunnassa sekä tutkijoiden ja tukittavien välisiin suhteisiin liittyviä jännitteitä. Ryyänen ja Sotkasiira painottivat haastattelunauhoituksen kuuntelemisen tärkeyttä nauruihin liittyvien merkitysten erottamisessa. Ruumiillinen kokeminen oli aiheena myös **Lotta Hautamäen** (HY) esityksessä. Hän kuvasi aistietnografiaa ja ajallisuuden filosofiaa yhdistävää menetelmällistä hankettaan. Esitys käsiteli, millä tavoin teoretisoinnista ja empirisistä voisi puhua tavalla, joka toisi näkyväksi näiden lomittaisuuden. **Mianna Meskus** (TAY) päätti torstain session kertomalla roolistaan eettisenä

neuvonantajana tutkimusta ja biotaidetta yhdistävässä EU-rahoitteisessa projektissa. Taiteen tekemisen sovittaminen suurten rahoittajien eettisen raportoinnin vaatimuksiin vaati kääntämistä ja sovittamista tavalla, joka oli johtanut Meskuksen myös kysymään, mitä itse taiteelle tapahtuu tässä prosessissa.

Perjantain käynnistivät **Andrea Butcher** (HY), **Alicia Ng** (HY), **Gutu Wayessa** (HY) ja **Salla Sariola** (HY) esityksellä, joka käsitteli etnografiaa sekä datatiedettä ja koneoppimista yhdistävää hanketta. Butcher kertoi kokemuksistaan aineistojen yhteensovittamisesta. Esitys herätti keskustelua siitä, mikä on etnografian erityislaatuisuus menetelmänä, ja missä määrin siihen aina liittyy aineiston luokittelua ja rajaimista. **Mikael Seppälä** (Laurea) esitti tämän jälkeen, millä tavoin sosiologia voisi osallistua kestävyysmuutosten toteuttamiseen. Eri toimijoiden ja sidosryhmien tiedon ja näkökulmien yhteen tuomiseksi oli kehitetty systeemiteoriasta ammentava ekosysteemisen orkestroinnin kehikko.

Seppälän jälkeen **Anastasia Diatlova** (HY) ehdotti esityksessään, että epäonnistumista voisi tutkimusprosessissa lähestyä avoimena haasteena metodologiselle normatiivisuudelle. Marginalisoitujen ryhmien, kuten Diatlovan työssä seksityötä tekeviä miesten ja muunsukupuolisten ihmisten tutkiminen on erityisellä tavalla riskialtista. Jos tutkittavat eivät halua tulla tutkituksi ja näkyviksi, tai jos heitä on vaikea tutkia tavalla, joka täyttäisi esimerkiksi tunnettujen sosiologisten lehtien kriteerit, tämä tuo esille sekä tutkimuskohteeseen liittyvää että sosiologiaan sisäistä tiedollista vallankäyttöä. Työryhmän viimeisessä esityksessä **Riina Hannula** (HY) puhui taiteellista tutkimusta sosiologisiin menetelmiin yhdistävästä tutkimuksestaan. Hannulan *Microbial meditation* on sekä taideteos että menetelmällinen kokeilu, jolla Hannula pyrkii pääsemään käsiksi siihen,

millä tavoin ihmiset ymmärtävät ruumistaan ja mikrobiomiaan.

Koordinaattorit: Marianne Mäkelin ja Santtu Räisänen (HY)

17. Miten tiedettä kuvitellaan?

Työryhmä keskusteli tieteeseen liittyvästä kuvittelusta mm. politiikan tutkimuksen, taiteellisen tutkimuksen sekä tieteen- ja teknologian tutkimuksen näkökulmista. Molempina päivinä syntyi vilkasta keskustelua, jossa eri tieteenalojen näkökulmat asettuivat hedelmälliseen vuoropuheluun. Keskusteluissa löytyi yllättäviäkin yhteyksiä näennäisesti hyvinkin erilaisten aiheiden, kuten vertaisarvioinnin ja kummien kokemusten väliltä.

Suvi Ronkainen (LY) hahmotti esityksessään mahdollisia metodologioita kuolevaisuuden tutkimiseen. Millaisia tiloja näiden kysymysten tutkimiselle voi olla odotettavissa silloin, kun ikääntymiselle, vanhuudelle, kuolemalle ja etiikalle on vakiintuneet tutkimusta ohjaavat selkeät käytännöt, jotka ovat myös lausumattomina hyvin länsimaisia. **Satu Olkkonen** (Taideyliopisto) tarkasteli esitystaidetta tiedon tuottamisen tapana, jossa tiedettä kuvitellaan liikkuvaksi taiteen tiedoksi. Olkkonen esitteli puheenvuorossaan kolme taiteen tiedon ulottuvuutta, jotka perustuvat hänen nuorten kanssa tekemäänsä ryhmälähtöiseen taiteelliseen toimintatutkimukseen: nuorten yhteisöllinen tieto, sukupolvien välinen tieto ja yhteiskunnallinen tieto.

Katariina Mäkisen (ISY) ja **Ari Korhosen** (HY) *Tiede ja edistys* -lehdessä julkaistuun pääkirjoitukseen pohjautuva esitys kysyi, millaiselle kuvitelmalle tieteestä ja tutkimuksesta vertaisarviointi perustuu, millaista kuvittelua tieteestä ja tutkimuksesta vertaisarviointi järjestelmänä tuottaa, ja miten vertaisarviointia voisi kuvitella toisin. Vertaisarvioinnin kuvittelemisen hoivan ja uusintavan työn näkökulmasta avaa näkymiä siinä rakentuviin valtasuhteisiin ja sukupuolittu-

neeseen työnjakoon ja voi avata mahdollisuuksia kuvitella vertaisarviointia toisin.

Reeta Hautaniemi (TY) tarkasteli esityksessään erityisherkkyyteen liittyvää yhdistystoimintaa ja terapeuttisen tiedon roolia erityisherkkyyden ilmiön määrittelyssä ja yhteisen tietoisuuden rakentamisessa. Terapeuttisen tiedon avulla kuvitellaan uusia tapoja tietää ja myös hyödyntää tieteellistä tietoa. Tiedettä sekä haastetaan että yhdistetään osaksi muuta tietoa. Siten tiedettä kuvitellaan yhdistystoiminnassa joustavana ja käyttäjien-
sä tarpeisiin sopivaa tietoa tuottavana.

Vilma Hyttinen (TAY) esitteli gradututkimukseensa pohjautuvaa analyysia Ylellä julkaistuista radio- ja tv-ohjelmista, joissa keskustellaan huumorista. Hyttinen toi esiin, kuinka hallitseva ”hyvää tekevän huumorin diskurssi” hankaloittaa huumorin herättämistä epämurkavista tunteista puhumista, ja korosti että nämä tunteet eivät ole vain henkilökohtaisesti vaan myös yhteisöllisesti ja yhteiskunnallisesti epämurkavia. **Kia Andell (TY)** pohti esityksessään tieteesen kohdistuvan epäilyn suhdetta tieteen kuvitteluun. Esitys tarkasteli kuinka kummat kokemukset synnyttävät kokijoissa epäilyjä luonnontieteellisiä ja lääketieteellisiä todellisuuskäsityksiä kohtaan, ja kuinka tämä epäily saa heidät kuvittelemaan uudenlaista tiedettä, joka perustuu tieteellisten ja kokemusperäisten asiantuntijoiden väliseen yhteistyöhön.

Torstain avauspuheenvuorossa **Marja-Liisa Honkasalo (TY)** hahmotteli yhteiskuntatieteellisen tutkimuksen näköaloja ennustettavuuden ja mahdollisuuden tutkimisessa. Miten ne muoavaat oletuksiamme jo nyt? Entä millaista tieto voisi olla kun se ei vielä ole ajateltavissa? Työryhmän tapa lähestyä kuvittelua muistuttaa sitä, miten antropologi Maja Petrović-Šteger (2020) on käsitellyt kuvittelua sosiaalisena ja poliittisena käytäntönä.

Koordinaattorit: **Kia Andell (TY)** ja **Marja-Liisa Honkasalo (TY, Taideyliopisto)**

18. Nuorten seksuaalisuudet: huoli, epäily ja tieto

Teemaryhmässä käytiin keskustelua nuorten seksuaalisuuksista, erityisesti siitä näkökulmasta, mitä tietoa on, ja toisaalta mitä tutkimuksellisia aukkoja siihen liittyy. Tällä kertaa useat teemaryhmän esitykset käsitelivät ilmiötä, joita voi pitää nuorten hyvinvoinnille haitallisina, kuten häirintää, seurusteluhdeväkivaltaa ja digitaalista väkivaltaa. Toisaalta esiin nousi myös se, että seksuaalisuus ja siihen liittyvät neuvottelut ovat osa nuorten tavallista arkea.

Päivi Honkatukia ja Roosa Saukkonen (TAY) ovat tunnistaneeet alkoholinkäyttötilanteet erityisenä areenana seksuaalisten normien neuvottelulle. Ne antavat alkoholia käyttävien nuorten näkökulmasta mahdollisuuden miellyttäviin ja nautinnollisiin kohtaamisiin, mutta voivat myös johtaa intimitetin loukkauksiin. Aihepiiristä on suhteellisen vähän tutkimustietoa, joten esitelty hanke pyrkii vastaamaan tähän tutkimusaukkoon. **Satu Majlander** esitteli **Laura Saras-Jäskén, Czimbalmos Mercedeszin ja Jukka Lehtosen (THL)** kanssa yhteistyössä tehtyä tutkimusta, joka osoittaa, että seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvilla nuorilla on kohonnut riski kiusaamisen, seksuaalisen häirinnän ja väkivallan kokemiseen kotona, koulussa, julkisilla paikoilla ja verkossa. Kyseessä on merkittävä ja muun muassa mielenterveyden ongelmien riskiä lisäävä haitta näiden nuorten hyvinvoinnille, jota olisi tarkasteltava myös intersektionaalisesti.

Marja Peltola (TAY) esitteli seurusteluhdeväkivaltaa koskevan kyselyn avovastausaineistoon perustuvaa tutkimusaihiotaan. Aineistossa nuoret reflektoivat seurusteluväkivaltaa ilmiönä tuoden esiin, että se jää herkästi tunnistamatta, sillä sekä aikuisilta ja nuorilta puuttuu sitä koskevaa tietoa, eikä nuorten tietoa ja kokemusta aina arvosteta. Myös avun hakeminen väkivaltilanteen jälkeen koetaan vaikeaksi. **Sonja Tihveräinen** esitte-

li **Marita Husson** ja **Marjo Kolehmainen** (TAY) kanssa yhteistyössä tehtävää tutkimusta nuorten digitaalisesta väkivallasta kouluarjessa. Digitaalinen väkivalta kyseenalaistaa yksityisen ja julkisen sekä koulun ja vapaa-ajan välisiä rajoja, mutta kouluammattilaiset usein paikantavat sen kouluympäristön ulkopuolella tapahtuvaksi ja siten vaikeaksi puuttua. Verkossa tapahtuva epäasiallinen, uhkaava ja väkivaltainen käytös tunnistettiin ongelmaksi, mutta kouluammattilaisilla oli hyvin erilaisia näkemyksiä siihen puuttumisen mahdollisuuksista ja niihin liittyvistä vastuista.

Anu Isotalon (TAY) esitys käsitteli uuden oppilaitoskyselyn pohjalta niin sanottua sextingiä nuorten seurustelusuhteissa. Sextingistä on tullut yksi digitaalisen intiimin kanssakäymisen muoto, mutta tutkimustietoa aihepiiristä on vielä niukasti. Kyselyn perustella sexting oli yleistä nuorten seurustelusuhteissa. Sextingiin liittyvät tunnetilat viimeisten kokemusten osalta olivat sekä tytöillä että pojilla yleisesti hyvin myönteisiä. Kun kielteisiä kokemuksia oli, ne tulivat esiin erityisesti tyttöjen kohdalla.

Koordinaattorit: Anu Isotalo ja Marja Peltola (TAY)

19. Oikeussosiologia / Sociology of Law / Rättissociologi

Oikeussosiologian työryhmän esitykset sisälsivät mielenkiintoisen kattauksen erilaisia lähestymistapoja muun muassa oikeudellisten toimijoiden, prosessien ja tekstien tarkasteluun.

Jani Hannonen (TY) kertoi hänen ja **Heini Kainulaisen** tutkimukseen pohjautuvassa esityksessä lainsoveltajien kohtaamista ongelmista ihmiskauppatutkinnoissa, joissa uhrin ja tekijän asemat limittyvät toisiinsa. Positioiden tosiasiallinen limittyminen on haaste rikostutkinnalle, joka pohjautuu dikotomisille uhri-tekijä -käsitteille. **Amanda Tuomola** (TY) esitteli niin ikään lainsoveltamista esityksessään, joka pohjautui hänen

ja Paula Saikkosen tutkimukseen, jossa oli tarkasteltu harkintaa toimeentulotukea koskevilla viranomaisohjeistuksissa. Esityksessä pohdittiin ongelmia, jotka liittyvät tasapainoiluun tapauskohtaisen harkinnan ja yhdenvertaisuuden varmistamisen välillä.

(ISY) Vammaisuus ja ihmisarvo -hankkeeseen perustuvassa esityksessä puolestaan nostettiin esiin lainsäädännön kohteiden näkökulma lainsäädäntöön. Rautiainen kertoi esityksessään, miten eri tavoin kansaneläkelain 12.4 §:n nojalla työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeutetut nuoret kokevat lainsäädännön merkityksen elämässään. Esitys herätti myös keskustelua mainittuun pykälään liittyvistä jännitteistä. **Katri Gadd** (ISY) esitteli oikeuden saatavuuden keskittyvää tutkimusta. VAPA- ja WELGO-hankkeisiin perustuva tutkimus kartoitti iäkkäiden muistisairaiden oikeudensaantimahdollisuuksiin vaikuttavia estäviä tekijöitä. Gadd hyödynsi ajallis-geograafista viitekehystä, jonka kautta iäkkäiden kokemuksia ja muistia tulkittiin suhteutettuna ajan ja paikan tuomiin muutoksiin.

Santtu Raitasuon (TAY) tutkimus kartoitti veronkiertoa kriittisen oikeustieteen viitekehystä hyödyntäen. Esityksessä Raitasuo pohti erottelua sallittuun verosuunnitteluun ja kiellettyyn veronkiertoon, nostaen esiin muun muassa sen, että alan asiantuntijayhteisö tulkitsee verolakia verokonsulttiyhtiöille edulliseen suuntaan **Mervi Lepäkorpi** (TY) tarkasteli Mobile Futures -hankkeeseen pohjautuvassa esityksessään ulkomaalaislain hallituksen esityksissä esiintyviä mainintoja vetotekijöistä. Hän pohti, mitä vetotekijät hallituksen esityksissä tarkoittavat, ja millaisesta kansalaisuuden ihanteesta vetotekijäpuheessa on kyse.

Laura Sarasoja (HY) kertoi esityksessään tutkimuksesta, jossa tarkastellaan ylivelkaantumisen problematisointia lakimuutoksissa. Sarasoja tarkasteli kuluttajaluottoja koskevan sääntelyn ajallista kehitystä sekä sitä, kenelle

lakimuutoksissa osoitetaan vastuita normatiivisesti ja diskursiivisesti tarkasteltuna. **Katariina Paakkanen** (HY) esitteli neljästä artikkelista koostuvan väitöskirjan tutkimussuunnitelmaa. Väitöskirjassa tarkastellaan muun muassa ihmisoikeussääntelyssä esiintyviä jaotteluja siitä, keille oikeudet kuuluvat ja keille eivät. Väitöskirjan tavoitteena on tutkia ihmisoikeussääntelyä osana valtasuhteita.

Koordinaattorit: Oona Alitalo (TY), Maija Helminen (HY & TY) ja Aino Jauhiainen (HY)

20. Omistamisen sosiologia

Työryhmän yhdeksässä esitelmässä pohdittiin, miltä omistamisen sosiaalinen todellisuus näyttää ja tuntuu ajassa. Esitykset tarkastelivat sosiologisesta näkökulmasta omistamisen käytäntöjä, merkityksiä, diskursseja ja järjestyksiä. Työryhmän alkupuolella keskiössä oli suhde materiaan ja tavaaraan, kun taas loppuosassa painottuivat vaurastuminen ja sijoitusomaisuus.

Hanna-Mari Ikosen (JY) esitelmä käsitteli omistamiseen liittyviä tunteita ja affektiivisuutta tilanteissa, joissa taloudelliset resurssit ovat niukat. Pienituloisten arkea kuvaavan kirjoitus- ja haastatteluaineiston analyysi toi esille epäoikeudenmukaisuuden ja ulkopuolelle jäämisen tunteita. Vähävaraiset tunnistivat omistamisen kartuttamista koskevan puheen mutta kokivat sen koskevan toisenlaista todellisuutta. **Juhana Venäläisen** (ISY) esitelmä käsitteli omistusautilun muuttuvia diskursseja osana liikkumisen ja liikenteen sosiokulttuuristen järjestysten murrosta. Esitelmässä tarkasteltiin mediavälitteisiä puhetapoja auton omistamisen välttämättömydestä sekä toisaalta puhetapoja, jotka horjuttavat välttämättömyden ideaa vaihtoehtoisilla kehityksillä. Esityksessä hahmoteltiin nelikenttää, jossa auton omistaminen jäsennettiin välttämättömyksien ja mahdollisuuksien eriasteisina yhdistelminä.

Johanna Hohenthal (HY) esitteli hänen, **Jenny Rinkisen** (HY), **Pasi Heikkurisen** (HY) ja **Jarkko Pyysiäisen** (HY) tutkimusta, jossa tarkastellaan omavaraisuuden suhdetta ekologiseen kestävyteen tavaramallisuuden tai ”roinan” näkökulmasta. Esitelmä toi esille, miten riippuvuus materiaasta, kuten koneista ja työkaluista, on paikoin ristiriidassa ekologiseen kestävyteen liittyvän minimalismin ideaalin kanssa. **Ella Lillqvistin** (HY/VY) ja **Merja Porttikiven** (HY) esitelmä tarkasteli tulevaisuuksien hahmottamista median sijoittamispuheessa. Vuosilta 2015–2022 kerätystä uutisaineistosta sijoittaminen nähtiin valoisana tulevaisuuden takeena ja sen aloittamisen korostettiin olevan mahdollista kaikille. Lukijoiden kommentteissa kansalaisen mahdollisuudet nähtiin rajallimpina ja lehtien näkökulma porvarillisena.

Hanna Kuuselan (TAY) esitelmässä hahmoteltiin omistamista, rikkautta ja vaurastumista koskevien kulttuurien muutosta Talouselämä- ja Arvopaperi-lehdissä 1980–2020-luvuilla. Omistajia olivat aluksi pääasiassa yritykset ja valtio, mutta vähitellen omistajuus on kiinnittynyt vahvemmin varakkaisiin yksilöihin ja perheisiin. Vaurastumisesta on tullut asteittain sosiaalinen hyve, velvollisuus ja ilo. **Laura Tarkiainen** (TAY) tarkasteli yksityisillä terveys- ja hoivapalveluilla vaurastuneiden yrittäjien ja johtajien vaikutelmien hallintaa Talouselämän henkilöhaastatteluissa. Vaurastumista oikeutettiin henkilöhistorialla ja hoivan laatuun liittyvillä selonteoilla. Toisaalta haastateltavat etäännyttivät itseään alaan yhdistetyistä epäeettisistä käytännöistä.

Heidi Hirston (VY) ja **Cecilia Hjerppen** (VY) esitelmässä tarkasteltiin omistamisen merkityksiä muotialan joukkorahoitus- ja sijoituskampanjoiden ympärille jäsentyvissä somekeskustelussa. Osakkeen omistaminen hahmotui sosiaalisen median kontekstissa affektiiviseksi kiinnittymiseksi brändiin tai toimialaan ja toisaalta konkreettiseksi yrityksen omistamiseksi, joka tuo

mukanaan vaikuttamisen mahdollisuuksia. **Armi Mustosmäen** (JY) esitelmässä jäljitettiin laajempaa kulttuurista käännettä, jossa naisille suunnataan ja naiset tuottavat yhä enemmän talous- ja sijoituspuhetta eri foorumeilla. Mustosmäen verkkoetnografisessa tarkastelussa hahmottui FemEconomicus: figuuri, jonka kautta uudistetaan naiseuden ihanteita ja suhteita ansiotyöhön, hoivaan, parisuhteeseen, rahaan, kulutukseen ja hyvinvointivaltioon.

Tuomo Alhojärven (ISY) esitelmän keskiössä oli yhteisvaurauden (*commons*) käsite ja sen kartoittamisen problematiikka. Esitelmässä tarkasteltiin yksityisomistuksen ja yhteisvaurauden karttamuotoisia visualisointeja, niiden vastakkaisuuksia mutta myös (kapitalosentrisiä) samankaltaisuuksia sekä hahmoteltiin yhteisvaurauden tilallisen muotokielen kritiikkiä ja jälkikapitalistisen kartoittamisen mahdollisuuksia.

Koordinaattorit: Juhana Venäläinen (ISY), Heidi Hirtso (VY) ja Hanna Kuusela (TAY)

21. Osallisuuden kokemus ja tieto

Osallisuus käsitteenä on ollut viime vuodet liikkeessä suomalaisessa yhteiskuntatieteellisessä ja -poliittisessa keskustelussa. Osallisuuden edistäminen on ollut esillä niin EU-tason ohjelmissa kuin hyvinvointialueilla ja kunnissa. Osallisuudesta on myös alettu kerätä tietoa muun muassa seuraamalla osallisuuden kokemusta väestöryhmissä ja analysoimalla osallisuuden edistämiseen pyrkivien toimenpiteiden vaikutuksia. Työryhmässä pidetyt esitykset käsitelivät pääpiirteissään osallisuuden kokemusta yhteiskunnassa, eri ryhmien tiedon hyödyntämistä kehittämistyössä ja lainvalmistelussa, osallisuutta hallinnon asiakirjoissa sekä poliittista osallistumista.

Torstain esitykset käsitelivät osallisuuden kokemusta eri väestöryhmissä (**Lars Leemann**, **Marko Nousiainen**, **Anna Keto-Tokoi**, **Anna-Maria Isola**

ja **Lotta Virrankari**, THL); lukiolaisten mielenterveyden palautumisen tukemista koronapandemian jälkihoidossa (**Noora Selin** ja **Minna Saarinen**, TY), kansalaisten itselleen rakentamia diskursiivisia asemia ja toimijuutta puheessa kansalaisosallistumisesta koronapandemian aikana (**Annu-Riina Lamberg**, **Laura Erkkilä** ja **Valdemar Kallunki**, Laurea); osallisuuden kirjauksia kuntien hyvinvointisuunnitelmissa (**Anni Rytioja**, **Misha Henriksson** ja **Anna-Maria Isola**, THL); osallisuutta hallinnon asiakirjoissa (**Kanerva Kuokkanen**, **Marjukka Weide**, **Joonatan Virtanen**, **Anna Bruun** ja **Oona Patomäki**, HY); lasten ja nuorten osallisuutta ja tietoa suomalaisessa lainvalmistelussa (**Essi Julin**, **Timo Harrikari** ja **Linda Määttä**, THL); osallisuustyötä tiedonmuodostuksena ja praksiksena (**Marja Hekkala**, TAY, **Anna-Maria Isola**, THL, **Iida Makkonen**, **Sanna Saarinen**, ja **Katja Saraketo**, Porin Sininauha ry) sekä osallisuuden edistämisen realistinen arviointia (**Marko Nousiainen** ja **Lars Leemann**, THL).

Perjantaina kuultiin esitykset, joissa käsiteltiin kamppailuja osallisuudesta 1990-luvun alun Suomessa (**Ville Yliaska** ja **Aapo Roselius**, TAY); nuorten poliittisen osallistumisen aukkoja ja heidän toivomiaan osallistumistapoja (**Aino Tiuhonen** ja **Salla Vadén**, TAYU); affektiivista polarisaatiota koronapandemian aikana ja sen jälkeen (**Asko Huisman**, LUT, JY); osallistumista kasvaneen mediatisaation maailmassa (**Robin Lybeck**, ÅA); osallisuuden edistämistä ja asukastietoa lähiössä sekä kestäväen hyvinvoinnin turvaamista (**Pauliina Lehtonen** ja **Jarkko Salminen**, TAU); stigmatisoidun lähiön asukkaiden käsityksiä osallisuudesta (**Pekka Tuominen**, HY); osallisuuden käsitteellistymistä väkivallan ehkäisyssä ja sen seurauksissa (**Lotta Virrankari**, THL) sekä nuoren osallisuuden kokemuksia harrastus- ja järjestötoiminnassa (**Eeva Sinisalo-Juha**, Humak).

Koordinaattorit: Anna-Maria Isola (TY ja THL), Eliina Turunen (HY) ja Varpu Wiens (Diak)

22. Political Sociology Workgroup: Democracy in Times of Uncertainty

Once again, presentations in the political sociology workgroup approached democracy and politics from a variety of perspectives. Thematically the first session commenced with social movement research. **Jenni Kettunen** (UH), **Eeva Luhtakallio** (UH) and **Maija Jokela** (UH/UTA) introduced the concept of 'reluctant activists' based on their studies of climate activism, and **Tülay Yilmaz** (UH) spoke about the Gezi protests in Turkey from the perspective of participants' emotions and narratives.

Democratic engagement and participation were discussed from several perspectives: **Rasa Žakevičiūtė** (JYU) and **Tatiana Romashko** (JYU) talked about political labelling of Russians in Finland and how those labels are resisted, next **Anna Zhelnina** (UH) provided ideas to understand how immigration and temporality are connected to political engagements. **Georg Boldt** (UH) discussed participatory projects and their possibilities to transform participants' civic capacities, and **Venla Hannuksela** (UTA) and **Aino Tiihonen** (UTA) presented their research connecting social capital to political participation among the Swedish speaking minority in Finland. **Hannu Lahtinen** (UH) and **Pekka Martikainen** (UH) presented research findings on the effects of aging on voter turnout.

Roman Kyrychenko (UH) used Twitter research to interpret political polarization in Ukraine, while The True Finns party was discussed by **Anna Kuusela** (UTU) from the perspective of gender in their party programs, and by **Joonas Timonen** (UH) by analyzing the role of social pessimism in the justification of party policy. For more general conceptualizations of democracy, **Paul-Erik Korvela** (UH) and **Isak Vento** (UH) introduced a typology of political distrust, and **Hannu Nieminen** (UH) talked about misinformation and its linkage to inequality. **Juho Korhonen** (UTU) examined the paradox of implementing governmental policies in

favor of more democracy through top-down programs, and finally **Veikko Eranti** (UH) presented his conceptualization of parademocracy: institutional democratic arrangements in the borderland of governmental and non-governmental actors.

Coordinators: Georg Boldt (UH) and Janne Lehtonen (UH)

23. Sociology of Migration / Muuttoliikkeiden sosiologiaa

Jo perinteeksi muodostunut kaksikielinen muuttoliikkeiden sosiologian työryhmä kokoontui molempina konferenssipäivinä. Mukana oli jälleen laaja kattaus siirtolaisuuteen, työhön, aktivismiin ja kotiutumiseen liittyviä esitelmiä. Ajankohtaisista aiheista Ukrainan sotaan liittyvät tutkimukset olivat tällä kertaa vahvasti edustettuna. Torstain työryhmän aloitti **Zana Balikci** (HY) esittelemällä väitöskirjatutkimustaan kurdidiasporasta Suomessa. Esityksessä paneuduttiin kuulumisen tunteen ja identiteetin ylläpitämisen kysymyksiin. Toisena kuulimme **Marcin Góndan** (Lodz University, Puola) esitelmän, jossa tarkasteltiin ukrainalaisten pakolaisten vastaanottamista Lodzissa, Puolassa. Esityksessä pohdittiin puolalaisen pakolaispolitiikan ja paikallishallinnon erityispiirteitä vastaanotto toiminnan ja kotouttamisen rakenteiden näkökulmasta.

Myös **Daria Krivosin** (HY) esitelmässä oltiin Puolassa, ukrainalaisten siirtolaisten parissa. Kuten Góndakin, myös Krivosin toi esiin, että jo ennen sotaa Puolaan on muuttanut paljon ukrainalaisia, ja monet sotaa paenneet asuvat aiemmin tulleiden sukulaistensa luona ja monet vapaaehtoisauttajat ovat ukrainalaisia. Hän tarkasteli vapaaehtoistyötä sosiaalisen reproduktion ja elämää ylläpitävän työn näkökulmasta. Päivän lopetti **Lena Näreen**, **Olivia Hakalan** ja **Olivia Mauryn** (HY) paperi, jossa käsiteltiin fyysistä alustatyötä prekaarina ja rodullistettuna työnä. He totesivat, että alustatyön tutkimuksessa tulisi huomioida maahanmuuttajuus nykyistä paremmin, ja poh-

tivat alustatyön erityispiirteitä prekaarina ja usein sosiaalisesti eristävänä työn muotona.

Perjantain työryhmä alkoi **Nora Repo-Saeedin** (Ehjä Ry) puheenvuorolla integraatiosta yhdenvertaisuuskysymyksenä. Repo-Saeed esitteli kentällä työskentelystä kumpuavia havaintojaan ongelmista, joita palveluiden saatavuuteen ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen liittyy, esimerkiksi erilaisten oleskelulupatyyppeiden haltijoiden kohdalla. Tämän jälkeen **Katja Laakkonen** (ISY) esitteli etnografista tutkimustaan Norjaan pendelöivistä suomalaisista sairaanhoitajista. Paperi keskittyi muun muassa ylijarjaisen arjen perhe-elämälle ja äitiydelle asettamiin haasteisiin ja toisaalta vapauksiin ja mahdollisuuksiin.

Kalle Juntunen (OY) esitteli havaintoja tutkimuksesta paperittomuuden hallinnan ja aktivismin kentältä Oulusta. Taistelevassa tutkimuksessa oli tarkastelu muun muassa mitä ymmärretään tiedoksi paperittomuuden hallinnassa. **Anna Avdeevan** (ÅA) esityksessä pohdittiin Suomessa ruotsin kielellä kotoutumisen tuomia mahdollisuuksia ja sen esteitä. Esitys pohjasi tutkimukseen, jota oli tehty venäjänkielisten vanhustenhoidon työntekijöiden kanssa. Päivän loppuksi kuulumme **Saara Koikkalaisen** (ISY) puheenvuoron humanitaarisesta kansalaistoiminnasta. Esityksen pohjana oli viime vuonna käynnistynyt tutkimus ukrainalaisia auttaneista yksilöistä ja vapaaehtoisryhmittymistä Joensuun alueella.

Koordinaattorit: Paula Merikoski (HY & ÅA), Lena Näre (HY) ja Saara Koikkalainen (ISY)

24. Sociology of Waste

The working group included nine presentations that substantiated the diversity of theoretical and empirical approaches pertinent to the study of waste across various societal streams. **Shriya Bhatia** (NMIMS University) explored the potentials offered by Indian cities for the creation of a circu-

lar society by supporting exchange, encouraging sharing and repair, reducing reverse logistics costs, and facilitating recycling. **Teemu Loikkanen** (UL) examined the potential of waste bins as an infrastructural tool to shape citizens' behaviour and create new forms of citizenship, through the transformative effects of the circular economy.

Mark Shtanov (University of Manchester) discussed the suitability of Graphic Anthropology for investigating operational issues at Energy-from-Waste plants in the UK. Initial sketches were presented along with their early-stage analysis, benefits, and limitations. **Jamea Kofi** (Radboud University) argued for gentrification as a neoliberal waste infrastructure. Studying Rotterdam-West, where both garbage and residents disappear, she demonstrated how waste relates to the image of a neighbourhood and represents the neglect of the municipality.

Turo-Kimmo Lehtonen and **Olli Pyyhtinen** (TAU) discussed the justification and relevance of a sociology of voluntary dumpster diving. **Taru Lehtokunnas** and **Elina Närvänen** (TAU) discussed the relation between consumers and objects of consumption by focusing on the wasteness that is always present in objects. **Oona Virtanen** (UTU) focused on soil, microbes, and humans in sustainable gardening practices.

Corinna Casi (UL, HY) presented a project on 3Dprinting technology. If properly regulated, the technology can become a tool for diminishing both resource extraction and waste production, as well as giving waste a renewed value. **Alma Onali**, **Olli Pyyhtinen**, **Ulla-Maija Sutinen**, **Niina Uusitalo** and **Stylianos Zavos** (TAU) introduced the research projects DECAY and WasteMatters which follow waste flows across society using innovative research methodologies.

Coordinators: Olli Pyyhtinen (TAU), Niina Uusitalo (TAU) and Stylianos Zavos (TAU)

25. Taiteiden sosiologia

Taiteiden sosiologian työryhmä kokoontui aamuvarhaisella keskustelemaan erilaisista taiteeseen liittyvistä ilmiöistä. Päivä oli kaunis, esitelmät olivat hyviä. Älynystyriitä hierottiin reippaalla kädellä.

Esitelmät aloitti **Heidi Elmgren** (Taideyliopisto) kertomalla musiikkikasvatuksen kehitystyöstä. Puheenvuoro pohjasi analyysiin lausunnoista, joita sidosryhmät ovat antaneet taiteen perusopetuksen uusiin opetussuunnitelman perusteisiin liittyen. Kävi ilmi, että taiteen perusopetuksen kehittäminen ei ole yksinkertaista, sillä sidosryhmien käsitykset siitä, mikä on tärkeää ja itsestään selvää musiikkikasvatuksessa, ovat paikoin ristiriidassa tuoreemman tutkimustiedon kanssa. **Henri Laukkanen** (TAY) puhui nykytaiteen tekemisestä, siitä miten netissä esitettävät taidenäyttelyiden dokumentaatiot tarjoavat resurssin ja kontekstin, jota suomalaiset taiteilijat hyödyntävät työssään. Hän kytki kuvaamansa käytännöt taloussosiologiseen keskusteluun markkinainformaation käyttämisestä kulttuurin tuotannossa. Esityksen logiikka oli sumeaa ja asian ydintä verhoisi salaperäisyyden huntuu esitelmän loppuun asti.

Kaisa Murtoniemi (TAY) analysoi esityksessään suomalaisen kulttuuripolitiikan diskursseja ja kuvasi, miten taidetta ja kulttuuria arvotetaan nykyisessä uusliberaalissa kilpailuvaltiossa. Hän lähestyi yhteiskunnan nykyhetkeä jännitteisenä, moniaineksisenä ja historiallisena ristiriitojen niveltymänä, konjunktuurina. Nykyisten puheta-
pojen takaa voi hahmottaa pitkiäkin jatkumoa. **Anne Mölsä** (TAY) puhui kaunokirjallisuuden kustantamoiden työ-
kulttuurista digitaalisen murroksen aikakaudella. Hän analysoi suomalaisen kaunokirjallisuuden kustantajan puhetta omasta työstään. Huomiota sai erityisesti kustannusalan muutoksiin liittyvä ammattieettinen pohdinta.

Koordinaattorit: Anne Mölsä (TAY) & Henri Laukkanen (TAY)

26. Terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden datafikaatio: politiikka ja käytännöt

Työryhmässä keskusteltiin vilkkaasti ja monipuolisesti 12 esityksen pohjastamana terveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen asiakastyön sekä ammatti- hallinto-, johtamis- ja tietokäytäntöjen modifioitumisesta digitaalista dataa kerääviksi ja hyödyntäviksi sekä kehittyneen data-analytiikan (datalouhinta, tekoäly jne.) ohjaamiksi. ”Minisymposiumin” esitykset käsittelivät karkeasti jaoteltuna kahta teemaa. Datafikaatiota ja sitä palvelvan teknologian, kuten tekoälyn, käyttöä julkisissa palveluissa tarkastelivat **Marjo Kolehmainen** (JY) mielenterveyspalvelujen; **Paula Saikkonen** (THL) ja **Minna van Gerven** (TAY) toimeentulotuen; **Paula Alanen**, **Sini Teräsahde**, **Jaana Parviainen**, **Juho Rantala** ja **Anne Koski** (TAY) työvoimapa-
palvelujen; **Antti Rannisto** (Aalto) yleisesti sosiaalipalvelujen sekä **Aleksander Heikkinen** ja **Aino Salmi** (TAY) sosiaaliturvan asiayhteyksissä.

Datavarantojen ja tiedonhallintajärjestelmien rakentamisen ja ylläpidon ulottuvuuksia puolestaan käsittelivät **Heta Tarkkala** ja **Karoliina Snell** (HY) terveydenhuollon kansallisten laaturekisterien; **Riikka Homanen** (TAY) sukusolujen luovuttajarekisterien; **Mikko Huovila** (ISY) terveystietojen toisiokäytön ja GDPR: n; **Ville Kivivirta**, **Nina Lunkka** ja **Sanna Laulainen** (ISY) hyvinvointialueiden strategioiden ja johtamisen; **Essi Iisakka** ja **Marja Alastalo** (ISY) sekä **Iiris Lehto** (ISY) sosiaali- ja terveydenhuollossa tapahtuvan datatyön ja -hoivan sekä **Ilpo Helén** (ISY) sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmien suunnittelun ja implementoinnin osalta.

Koordinaattorit: Ilpo Helén ja Marja Alastalo (ISY)

27. The Late Coming of the Welfare State, the Late (?) Coming of Neoliberalism. On the Transformation of Finnish Public Policies.

The central premise of the working group was that while Finland, later than the Nordic neighbours,

adopted the ideals and the institutional setting of the modern welfare state, it was also a relative latecomer when it came to embracing policies and narratives inspired by the 'neoliberal handbook'.

In his presentation, **Johannes Kananen** (UTU) discussed the re-structuring of the Finnish and Nordic welfare state via the transformation of some economic (mainly fiscal and monetary) and social (workfare) policies. He showed the reorientation of both ideas and institutions in terms of stability and growth and the abandoning of goals, such as redistribution, full employment and social equality. **Anuhya Bobba** (UTU) presented the findings from the ongoing research project on the ascendancy of entrepreneurship as a political priority in restructuring the Finnish welfare state. She analysed the national entrepreneurship strategies embedding them into a discourse on the necessity to increase work-based migration to Finland.

Jutta Juvenius (UH) presented findings from her research on housing policies in Finnish municipalities. Drawing on the qualitative expert interviews with policy practitioners, she pointed out the significant regional variations concerning the eagerness of local policy planners to design and implement market-oriented housing policies. **Magdalena Rek-Woźniak** (University of Łódź & UH) discussed challenges arising from studying comparatively neoliberal transformations of policies occurring in two diverse politically and geographically milieux. She has used data and experiences from comparative case studies on urban policies conducted in Łódź (Poland) and Tampere. Finally, **Wojciech Woźniak** (University of Łódź) discussed the opportunities and challenges of applying the perspective of discursive institutionalism (as developed by V.A. Schmidt) to the study of the transformation of the Finnish version of capitalism public policies' in accordance with the neoliberal ideas.

Coordinator: Wojciech Woźniak (University of Łódź)

28. The Making of the Future with Expectations and Techno-Scientific Promises

Työryhmän teemana oli lupausten sosiologia ja tulevaisuuden tekeminen sekä siihen liittyvät teknologiset odotukset. Työryhmä kokoontui torstaina ja siinä kuultiin neljä esitelmää. Ensiksi kuultiin **Mika Pantzarin** (HY) paperi "Mobile information society" – techno-scientific imaginaries of the 90s' in retrospect. Tämän jälkeen oli vuorossa **Mika Kari** (JY), **Tapio Litmanen** (JY), **Matti Kojo** (LUT & TAY); **Markku Lehtonen** (Universitat Pompeu Fabra) otsikolla "The newest nuclear hype in national print media? Coverage of Small Modular Reactors in Helsingin Sanomat (Finland) in 2000-2022."

Seuraavaksi **Matti Kojo** (LUT & TAY), **Markku Lehtonen** (Universitat Pompeu Fabra), **Mika Kari** (JY) ja **Tapio Litmanen** (JY) pitivät esityksen otsikolla Institutionalising a promise: The case of SMR regulation in Finland. Lopuksi **Ronja Tammi** (HY) esitteli tutkimustaan otsikolla "Techno-scientific promises of genetics in assisted reproductive technologies: Finnish egg donors' accounts on ancestry, health, illness, and genetics".

Koordinaattorit: Hanna-Mari Husu (LUT) ja Mika Kari (JY)

29. Tieto ja epäily arviointiyhteiskunnassa

Työryhmä kokoontui torstaina ja koostui kolmesta esityksestä. Lisäksi työryhmässä kommenttipuheenvuoron jokaisesta esityksestä piti professori emerita **Päivi Korvajärvi** (TAY). Työryhmässä käsiteltiin yksilökeskeistä persoonan ja suorituksen arviointia ja sitä, millaisia merkityksiä, jakoja ja järjestyksiä arviointi tuottaa.

Marjo Laitala (OY) johdatti kuulijat 1920-luvulle ja sieltä takaisin tähän hetkeen. Laitala käsittelee

esityksessään persoonallisuuden ja älykkyyden testaamisen rantaantumista Suomeen kuvaamalla ”pahatapaisina” määriteltyjen poikien testaa-
miskäytäntöjä ja niihin kytkeytyviä määrittelyjä. Laitala on tutkinut vastaanottolaitos Järvilinnan testaamisen käytäntöjä 1970-luvulle asti. Laitalan tutkimuksesta välittyi tähänkin päivään sopiva tematiikka siitä, miten syrjäytymistä ja huono-osaisuutta tuotettiin erilaisten älykkyystestien, persoonallisuustestien ja ns. vajaakykyisten testin avulla. Pelkän yksittäisen projekttiivisen testin avulla 1/3 osa Järvilinnan pojista määriteltiin ”psykopaatteiksi”. Testejä kehystettiin ja perusteltiin vahvasti tieteellisyydellä ja uran uurtavuudella. Vastaanottolaitoksen poikien näkökulmasta testaamisen käytännöt johtivat surullisiin seurauksiin. Laitala osoitti esitelmässään, miten ”lapsen tieteelliseen tutkimiseen” kietoutui joukko tapauskohtaisia elementtejä; ihmisiä, erilaisia materiaalisuuden muotoja ja institutionaalisia käytäntöjä.

Tuija Koivusen, Heidi Lehtovaaran, Pasi Pyöriän ja Eriikka Oinosen (TAY) puheenvuorossa käsiteltiin työntekijöiden epäasiallista arviointia rekrytointiprosessin aikana. Verkkokyselynä kerätty aineisto maalasi kuvan kirjavista rekrytointikäytänteistä ja näistä seuranneista kokemusten kirjosta. Epäasiallinen arviointi kohdistui sellaisiin ominaisuuksiin ja asioihin, joilla ei suoraan ollut tekemistä suoriutumisen kanssa ja joita ei voi käyttää rekrytointipäätöksen perusteena. Hankkeen lopputuotoksena syntyy organisaatioiden rekrytointiosaamisen ja työntekijöiden työnhakutaitojen käsikirja. Aineiston analysointi jatkuu yhdenvertaisuuden ja oikeudenmukaisuuden näkökulmista. Koivusen tutkimusaineiston kerääminen jatkuu edelleen ja halukkaat voivat siihen osallistua osoitteessa: <https://survey.tuni.fi/lime/519618?lang=fi>

Viimeisenä kuultiin **Teija Ahopellon, Virve Peterin, Sara Liinamon ja Johanna Ruusuvuoren** (TAY) esitys, jossa tarkasteltiin kahden erilaisen

aineiston kautta rekrytointihaastattelujen yhteydessä suoritettavia persoonallisuustestaamisen käytänteitä. Esitelmissä pohdittiin episteemisen hallinnan ja episteemisen auktoriteetin käsitteiden rakentumista ja yhteensulautumista. Haastatteluaineisto konkretisoi, miten rekrytointikonsultit perustelivat testaamisen ja oman osaamisensa merkitystä. Tätä käsiteltiin episteemisen hallinnan käsitteen kautta. Rekrytointihaastatteluista kerätyn videoaineiston kautta nähtiin konkreettisesti, kuinka rekrytointikonsultit suuntautuivat persoonallisuustestiin joko itsenäisenä auktoriteettina tai yhtenä mahdollisena auktoriteettina työnhakijan persoonallisuutta määriteltäessä.

Koordinaattorit: Virve Peteri, Sara Liinamo, Teija Ahopelto ja Johanna Ruusuvuori (TAY)

30. Tieto ja epäily nuorisotutkimuksessa

Työryhmässä kuultiin 13 esitystä. Ohjelmassa oli pieniä siirtoja ja estymisiä, ja lakon vuoksi perjantain osio toteutettiin virtuaalisena. Torstaina kuultiin seuraavat puheenvuorot: **Anette Mansikkaho** (TAY): Käänteinen kasvatus: Miten nuorten ilmastotietoisuus muokkaa heidän suhdetta kasvattajiinsa?; **Mirja Määttä** (XAMK): Työmarkkinat, välityömarkkinat, työpajat – Miksi tutkia nuorten työpajatoimintaa?; **Sonja Kosunen ja Heidi Huilla** (HY): Ostari, koulu ja minä: nuoret ja koulujen maineet; **Sinikka Aapola-Kari ja Alix Helfer** (Nuorisotutkimusseura): Mitä voimme sanoa nuorisosta nuorisotutkijoina? Pohdintoja tiedon tuottamishdoista ja tulkinnoista; **Anni Nyysölä** (Nuorisotutkimusseura): Sukupuolikulttuuriset rajanvedot kaupunkitilassa: tyttöihin kohdistuva seksuaalinen maine ja häirintä kontrollin muotona; **Hanna Yrjänä** (HY): Nuorten kansalaisuus muuttuvissa lähiöissä; ja **Tarja Tolonen** (HY): Nuorten haaveet, epäröinnit ja muuttuvat sosiaaliset suhteet.

Perjantain hybridityöryhmässä kuultiin seuraavat esitelmät: **Sanna Aaltonen** (ISY): Sosiologisen

nuorisotutkimuksen opetus tiedon, epäilyksen ja hyvinvoinnin lähteenä; **Jenni Kallio** ja **Susanna Ågren** (TAY): Työmarkkinakansalaisuus ja nuorten aikuisten yhteiskunnallisen kuulumisen ahtaat ehdot: Nuorten aikuisten kertomuksia työstä ja työmarkkinoista; **Kristiina Korjonen-Kuusipuro** ja **Sari Tuuva-Hongisto** (XAMK): Digitaalisen etnografian mahdollisuudet; **Terhi Halonen** ja **Päivi Armila** (ISY): Radalta liputetut: Digitaalinen stigma nuorten asunnottomien toimivuudessa; **Aira Huttunen**, **Noora Hirvonen** ja **Tuula Nygård** (OY): Tekoäly nuorten arjen tietokäytännöissä; ja **Päivi Armila** ja **Ari Sivenius** (ISY): Nuorten kanssa tehtävän työpajatyön tutkimusanti - mission (im?) possible.

Koordinaattorit: Tarja Tolonen (HY) ja Päivi Armila (ISY)

31. Tieto ja kohtaamiset arjen instituutioissa

Työryhmän alustukset käsittelivät kohtaamisia erilaisissa arjen instituutioissa lähtien varhaiskasvatuksesta, siirtyen kouluympäristön ja mielen terveyden verkkopalveluiden kautta terveyteen liittyvien ja terveydenhuollon kohtaamisiin. Monitieteisessä työryhmässä oli tutkimusta sosiaalipsykologian, kasvatustieteiden ja sosiologian alalta. Alustuksissa tarkasteltiin tiedon rakentumista sekä siihen liittyvää valtaa ja neuvottelua erilaisissa arjen institutionaalisissa kohtaamisissa. Työryhmässä kuultiin kuusi empiiriseen tutkimukseen perustuvaa esitystä.

Ensimmäiseksi **Paula Paaajanen** (ISY) esitteli **Eerika Finellin** (ISY), **Reetta Riikosen** (ISY) ja **Clifford Stevensonin** (NTU) kanssa MAMANET-hankkeessa tekemäänsä diskursiivista tutkimusta maahanmuuttajataustaisten pienten lasten äitien kohtaamisista leikkipuisto- ja päiväkotihenkilökunnan kanssa. Kohtaamisia merkityksellistetään diskursiivisesti eri tavoin, jolloin myös toimijuus ja valta rakentuvat eri tavoin. Seuraavaksi **Veera Tervo** (HY) esitteli etnografista väitöskirjatutkimustaan

peruskoulun epäjärjestyksen ja järjestyksen rakentumisesta. Peruskoulua tarkasteltiin arjen instituutiona, jossa rakentuva tieto järjestyksestä ja epäjärjestyksestä kytkeytyy kysymykseen vallasta ja valtapositiosta. Koulun arki muodostuu epävirallisesta ja virallisesta koulukulttuurista, joissa rakentuu erilaisia valtasuhteita ja tietämisen tapoja.

Kolmantena **Saara Vainio** (HY) esitteli **Katariina Mertasen** (HY), **Antti Saaren** (TAY) ja **Kristiina Brunilan** (HY) kanssa tekemäänsä tutkimusta itsen optimoinnista nuorille suunnatussa mielen terveyttä tukevassa verkkopohjaisessa koulutuksessa. Tutkimuksessa havaittiin, että ”itsen teknologioilla” (Foucault) ei välttämättä tähdätä pelkästään itsen optimointiin uusliberalistisessa hengessä, vaan psykososiaalisen tuen koulutuksella voi olla myös roolinsa subjektin mahdollisen vastarinnan muodostuksessa. **Eerika Finell** (ISY) esitteli yhdessä **Aino Waldenin** (ISY) kanssa tekemäänsä tutkimusta sisäilmaongelmaisten koulujen rehtoreiden kohtaamisista ja niihin liittyvästä tiedosta ja epävarmuudesta. Rehtorien haastatteluiden kautta tutkimuksessa tarkasteltiin hitaasti etenevään ympäristöuhkaan liittyvää tiedon epävarmuutta ja sen vaikutuksia koulun sosiaaliseen ympäristöön.

Aila Rytönen (ISY) esitteli fenomenologista väitöskirjatutkimustaan kilpirauhasen vajaatoimintaa sairastavien aikuisten kokemuksista sairautta koskevasta tiedosta ja tietoa koskevasta neuvottelusta. Validista sairautta koskevasta tiedosta neuvotellaan arjessa niin terveydenhuollossa työskentelevien kuin muiden sairastavienkin kanssa. Viimeisessä esityksessä **Sakari Ilomäki** (TAY) esitteli PROSHADE-hankkeessa toteutettua tutkimusta tiedon rakentumisesta potilaan ja lääkärin välisessä vuorovaikutuksessa. Keskusteluanalyttisessä tutkimuksessa tarkasteltiin potilaan hypoteesien, eli potilaan esittämien oireita ja sen syiden välistä yhteyttä käsittelevien vuorojen, roolia neurologian poliklinikakäynnillä. Tutkimus osoitti, kuinka

institutionaalisesti relevantti tieto kehkeytyy osalistujien välisessä yhteistoiminnassa.

Koordinaattorit: Paula Paajanen (ISY) & Eerika Finell (ISY)

32. Tieto ja tietämättömyys yhteiskunnallisten kriisien hallinnassa ja varautumisessa

Työryhmässä pohdittiin tiedon ja tietämättömyyden luonnetta, merkitystä ja vaikutuksia yhteiskunnallisten kriisitilanteiden hallintaa koskevassa päätöksenteossa ja viestinnässä. Työryhmä kokoontui molempina päivinä ja sen aikana esitettiin yhdeksän esitelmää. Esitykset keskittyivät pääasiallisesti koronapandemiaan. Ensimmäisen konferenssipäivän esitelmät koskivat tiedon ja tietämättömyyden luonnetta pandemian aikaisessa päätöksenteossa.

Ensimmäisen päivänä kuultiin seuraavat esitelmät: **Paula Alanen, Anne Koski ja Jaana Parviainen** (TAY): Tietämättömyyden hallinta poliittisessa päätöksenteossa COVID-19-pandemian alkuvaiheessa; **Leena Jukka, Anssi Keinänen, Lisa-Maaria Keskinen ja Niko Vartiainen** (ISY): Korona haastoi tietoperusteisen lainvalmistelun, mutta kuinka paljon?; **Ville-Pekka Sorsa** (HY), **Marjo Lyytikäinen** (HY) ja **Anna-Aurora Kork** (TAY): Tietoon perustuvaa päätöksentekoa, päätöksentekoon perustuvaa tietoa vai tiedon ja päätöksenteon kohtaamattomuutta? Koronapandemian väli aikaisten neuvonantajajärjestelyiden opetukset kolmesta Euroopan maasta.; **Laura Kihlström** (THL) ja **Liina-Kaisa Tynkkynen** (THL ja TAY): Tietämättömyys kansanterveysjärjestelmän ominaisuutena? Tarkastelu haavoittuvaisista ryhmistä, yhdenvertaisuudesta ja datasta.; **Tyynne Ylinen ja Vera Ylinen** (TAY): Vanhustyön pandemia-aikainen todellisuus: tieto ja tietämättömyys ammattilaisten näkemyksissä.

Toisen päivän esitelmät koskivat pandemian aikaista viestintää, julkisuutta ja retoriikkaa. Vuo-

rossa oli seuraavat esitelmät: **Eetu Marttila** (TY): Framing non-compliant health behavior: an experimental study on the effects of political trust and news framing on attitudes towards the unvaccinated.; **Minttu Tikka** (Aalto) ja **Vuokko Härämä** (THL): Koronaa kesyttämässä: Terveystieteiden viestintäasiantuntijoiden oppiminen kriisissä.; **Marilla Kortessalmi** (Laurea) ja **Peter Bobkowski** (University of Kansas): "Stiff and Difficult to Understand": Perceptions of Authenticity in Finnish Public Officials' COVID-19 Communications. **Aapo Kuusipalo** (TAY): Suomen lapsia pelastamassa? Rokotekriittinen retoriikka korona-aikana.

Esitykset toivat monipuolisesti esille, miten tieto ja tietämättömyys näyttäytyvät kriisiaikojen yhteiskunnissa ja kriisitilanteiden hallinnassa. Työryhmän esitykset herättivät rikasta keskustelua tietämisen ja tietämättömyyden erilaisista käsitteistä, muodoista, konteksteista ja seurauksista.

Puheenjohtajat: Aino Rantamäki (VY), Kristiina Janhonen (THL), Ville-Pekka Sorsa (HY) ja Harri Jalonen (VY).

33. Turvallisuuden ja maanpuolustuksen sosiologia

Työryhmä kokosi kahden päivän aikana 20 osallistujaa. Työryhmässä esiintyi 12 maanpuolustuksen ja turvallisuustutkimuksen parissa työskentelevää tutkijaa. **Teemu Häkkinen** (JYU) pohti esityksessään, millaisten moraalisten periaatteiden valossa maanpuolustustahtoa tulkitaan Suomessa ja miten se heijastuu ajankohtaiseen puolustuspoliittiseen keskusteluun. **Anitta Hannola** (Puolustusvoimien tutkimuslaitos) analysoi syitä, jotka vaikuttavat naisten hakeutumiseen ammattisotilaan ja sotilaallisen kriisinhallinnan tehtäviin sekä näissä tehtävissä toimivien naisten työhyvinvointiin, motivaatioon ja palveluksessa pysymiseen. **Samuli Järvinen** (MPKK) pohti kognitiivisen vaikuttamisen prosessuaalista sisältöä ja niitä vuorovaikutuksen, neurotieteen ja sosiaalipsykologian

poikkitieteellisiä sisältöjä, joita vaikuttamisessa ja luottamussuhteen syntyemisessä voidaan hyväksikäyttää.

Ari Kallion (MPKK) tutkimus ”Vain kuolleen ruumiini yli” kysyy kokonaisuutensa puolestakokontekstissa, millaiset merkitykset lisäävät henkistä kestävyyttä vaaratilanteissa. Analyysi rakentuu tarinallisen kiertokulun teoriaan (*Narrative Flow Model*) sekä perususkomusten rikkoutumisen teoriaan (*Shattered Assumptions*). **Elina Paju** (MPKK) pohti esityksessään, miten tutkia varusmiesten Suomeen kuulumisen kokemusta ruumiillisena ja elettyä aktiivisuutena. Oleellista on huomioida, että kuuluminen ei ole vain henkilökohtainen, yksilöllinen tunne, vaan sitä jäsentävät yhteiskunnalliset eronteot ja eriarvoisuudet. Esityksen lopuksi työryhmä pohti, miten suomalaisuutta voisi kuvata visuaalisesti. **Reetta Riikosen** ja **Jarkko Kososen** (Maavoimien esikunta) esityksessä tarkasteltiin, millaisia kokemuksia Suomeen kuulumisesta varusmiespalvelukseen liittyvät kohtaamiset tuottavat maahanmuuttajataustaisille varusmiehille.

Dan Sundblom ja **Saana Rikkilä** (Pelastusopisto) esittelivät hanketta, jossa tutkitaan NouHätä!-turvallisuuskoulutuksen vaikutusta nuorten turvallisuuspääomaan. Turvallisuuspääoman voidaan ajatella koostuvan turvallisuuden tunteesta, luottamuksesta, taidoista ja kyvystä toimia oikein sekä yhteisön ja ympäröivien rakenteiden kautta syntyvästä tuesta luottamuksen, taitojen ja turvallisuuden tunteen ylläpitämisessä sekä kehittämisessä. **Oliver Saal** (Pelastusopisto) esitteli psykometrisen verkostanalyysin mahdollisuuksista, ongelmista ja kehitysmahdollisuuksista määrällisessä riskitutkimuksessa. **Eero Lumme** (HY) soveltaa tekoälyn etiikka käsittelevässä väitöskirjassaan Levesonin systeemitoteoreettista kausaalimallia, jossa huomioidaan inhimillinen toimija ja sosiaalinen ulottuvuus osana kokonaisuutta. **Mikko Mykkänen** (TAY) esitys käsittelee siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden ulkomaantehtävissä tapahtu-

nutta osaamiskapasiteetin kehitystä ja osaamisen hyödyntämistä valtionhallinnossa. **Tero Ihatsun** (MPKK) esityksen mukaan turvallisuusviranomais-ten yhteistyössä terrorismin kaltaisissa väkivalta-tilanteissa on toistunut adaptiivisia haasteita ja teknisiä ongelmia. Haasteiden ja ongelmien jakaminen teknisiin ja adaptiivisiin mahdollistaa ratkaisujen hakemisen oikeilla vaihtoehdoilla.

Koordinaattorit: Teemu Tallberg (MPKK), Miina Kaarkoski (MPKK) ja Tuula Kekki (SPEK)

34. Työelämän ja työmarkkinoiden tutkimus

Työryhmässä tarkasteltiin moninaistuvaa ansiotyötä ja sen tulevaisuutta. Näkökulmina olivat niin nuorten kuin ikääntyneidenkin työhyvinvointi ja työmarkkina-asema, maahanmuuttajia unohtamatta. Kolmentoista esityksen kirjo kattoi monia ammattialoja hoivapalveluista ja teollisuustyöstä asiantuntijatyöhön.

Mukana oli ilahduttavan monta väitöskirjatutkijaa: **Mia Rosenström** (TAY) puhui eettisestä kuormituksesta vanhustyössä, **Anni Heliste** (TY) valtasuhteiden rakentumisesta matalahierarkkisessa asiantuntijaorganisaatiossa, **Minna Rauas** (TAY) nuorisotyöntekijöiden työhyvinvoinnista, **Anne Lindfors** (TAY) järjestöjohtajien työurista, **Mari Anttila** (TY) työn ja muun elämän konfliktien muutoksista Euroopassa ja **Tuomas Viskari** (JY) korkeakoulutettujen työttömyyttä kokeneiden näkemyksistä työttömyysturvan kiristämisestä.

Senioritutkijoista **Timo Ahon** (JY) aiheena oli työväenluokkainen mieheys koneteollisuustyössä. **Arja Haapakorpi** (TAY) käsittelee digiteknologiaa ja kestävää kehitystä teknologia-alalla. **Sari Vanhanen** (Siirtolaisuusinstituutti) puhui hauraasta luottamuksesta ja kuulumisen tunteesta moninaistuvassa työelämässä. **Tiina Rättilä** (ISY) tarkasteli kansainvälisten osaajien käsityksiä suomalaisen työelämän kehittämisestä. **Mikko Henriksson** (TTL) kertoi uuden voimavaralähtöisen

työkykymitteriston kehittelystä. **Simo Aho** (TAY) puhui aiheesta työvoimareservien mobilisointi hyvinvointivaltion kohtalonkysymyksenä. Lopuksi **Aart-Jan Riekhoff** (ETK) piti englanninkielisen esitelmän otsikolla Employer preferences to retain and recruit older workers in times of labour shortages.

Koordinaattori: Pasi Pyöriä (TAY)

35. Urheilu ja liikunta tiedon ja epäilyksen ajassa

Urheilusosiologian työryhmässä käsiteltiin urheilua ja liikuntaa monipuolisesti niin poliittisuuden, eettisyyden, yhdenvertaisuuden kuin yhteiskunnallisten normien ja valtahierarkioiden näkökulmista. **Veera Ehrlén** (JYU) tarkasteli esityksessään suomalaisen uutismedian ja yksittäisten urheilutoimittajien roolia liikuntakulttuurin tasa-arvon edistämisessä ja seksuaalisen häirinnän vastaisessa työssä. **Sanna Erdogan** (LY) pohti puolestaan sitä, kuinka urheilun sukupuolittuneet käytännöt ohjaavat valmentajana toimimista. **Kati Lehtosen** (JAMK) ja **Marjukka Mikkosen** (TAY) esityksessä nostettiin esiin kysymys siitä, onko kansalaislähtöisen ja demokraattisen liikkeen ajatus edelleen ajankohtainen tapa kuvata urheiluliikkeen toimintaa.

Samulin Ojan (JAMK) esitys pureutui puolestaan siihen, kuinka eettisyys on ymmärretty valtion liikuntapolitiikassa. **Arttu Saarinen** (TY) käsitteli omassa esityksessään politiikan ja kilpaurheilun suhdetta 2000-luvun Suomessa. **Eva Rönkön** (JYU) esitys nosti esiin liikuntaan liittyviä myyttejä ja normeja, jotka sulkevat vähemmistöasemassa olevia liikkuja ulkopuolelleen. **Riikka Turtiainen** (TY) esitteli someaikakauden urheilija-aktivismia ja erilaisia tapoja, joilla urheilijat ovat käyttäneet mediajulkisuuttaan yhteiskunnallisten asioiden esiin nostamiseen. Työryhmän päättäneessä **Marko Kanasen** (SUEK) esityksessä tarkasteltiin eroja ja yhtäläisyyksiä kilpaurheilijoiden ja liikuntaa

harrastavien lasten ja nuorten epäasiallisen kohtelun kokemuksissa.

Koordinaattori: Marko Kananen (SUEK)

36. Uskontososiologia / Religionssociologi / Sociology of Religion

Työryhmässä kuultiin kahden päivän aikana yhteensä 12 esitelmää. Ensimmäisen päivän ohjelma järjestettiin suomeksi, toisen englanniksi. Ensimmäisen päivän aloitti **Anna Sofia Salonen** (ISY) yhdessä **Marjukka Laihon** (ISY) kanssa tekemäänsä tutkimustaan. Tarkastelemalla ruoka-apua eletyn teologian näkökulmasta Salonen etsi tutkimustiedon avulla vastausta kysymykseen: Kuinka puhua kirkosta paitsi osana hyvinvointiyhteiskuntaa ja köyhyyden torjuntaa, myös osana elintarvikejärjestelmää ja runsauden hallintaa? **Heikki Ervastin** (TY) esitelmä tarkasteli yksilötason sekularisaatiota sosioekonomisen aseman, iän ja sukupuolen sekä poliittisen suuntautumisen ja asuinympäristön näkökulmista käyttäen aineistona *European Social Survey* (ESS) -aineiston Suomen osuutta. Analyysin perusteella kaikkien mittareiden pohjalta tarkasteltuna suomalaisten uskonnollisuus on vähentynyt koko tarkasteluajanjakson ajan. **Elisa Mikkolan** esitelmä tarkasteli enkelipalvelujen tuottamista Suomessa kysymällä, miten uusien henkisten palvelujen tuottajat kuvailevat työtään, miten he aloittivat näiden palvelujen tuottamisen ja miten he hankkivat asiakaskuntansa. Aineistona Mikkola käytti kuutta enkeliterapiaa harjoittavien naisten haastatteluita eri puolelta Suomea.

Teemu T. Mantsinen (TY) tarkasteli uskonnosta luopumista lehtikirjoituksissa. Mantsisen mukaan lehtikirjoitukset luovat uskonnollisille yhteisöille tiloja, rakentaen niistä kuvaa positiivisten ja negatiivisten sävyjen värittämänä. Lehtidiskursseissa näkyy niin kulttuurisesti suotavat uskontokunnat kuin uskonnon tekemisen ja siitä luopumisen ihanteet. **Martti Muikkosen** esitelmä käsitteli

luterilaisuuden merkitystä pohjoismaisen hyvinvointivaltion muodostumisessa. Muukkonen kytki Lutherin ajatukset yleisestä pappudesta ja kutsumuksesta sekä lukutaidon korostamisesta nykyisten tasa-arvon ja hyvinvointivaltion huolenpidon taustalla vaikuttaviin virtauksiin. Päivän viimeisessä esitelmässä **Titus Hjelm** (HY) tarkasteli uskontososiologian sisäisiä eroja tutkimuksen ja tutkijan asemoitumisten näkökulmasta. Esping-Andersenista ja Beckeristä ammentaen Hjelm esitteli uskontososiologian neljä ”maailmaa”: uskonnollisen, kirkollisen, analyyttisen ja kriittisen, ja pohti näiden maailmojen taustoja, risteyskohtia, kiistanalaisuuksia, sekä akateemista sijoittumista.

The English session on the second day also included six presentations. The first paper presented by Titus Hjelm (UH) (also incl. **Talvikki Ahonen, Ilkka Koironen, Jere Kyrrö** and **Tuomas Äystö**) described ongoing research on how Finnish church-state relations are manifested, maintained, and constructed in MPs’ speeches in plenary debates in the Finnish parliament, contrasting these with a large data set from the Religious and Social Attitudes survey. The study suggests that political arguments of Finnish MPs affirm church-state relations and the Lutheran Church’s legislative status and autonomy in the state, through discussions about Church administration and the Church as a provider of public services.

The second paper by **Suvi Kuori** was discussed ongoing qualitative research on the dichotomous views on same-sex marriage between the General Synod of the Church and many priests and general members between 2017 and 2022. Using the framework of epistemic governance, the study probes the papers of the Synod to get at justifications for rejecting or supporting same-sex marriages in the Church. **Marcus Moberg** (UTU) discussed religious-organizational marketization. Using a marketization framework,

the paper presented early analysis of qualitative data showing a proliferation of managerial and market-associated discourses and imperatives across the Church. The paper showed how churches have internalized market discourses of efficiency and effectiveness and argues for more market-based analyses of the traditional religious-organizational field.

Anoo Niskanen (ÅA) (via Zoom) discussed religious identities. The paper used Identity Process Theory to identify processes among Finnish-origin Conservative Laestadians in Sweden. Using Faith-Q sorting, the research discovered identity motives of continuity, distinctiveness, self-esteem and belonging. Then **Inkeri Rissanen** (TUNI) (w/ **Essi Aarnio-Linnanvuori** (TUNI) and **Anette Mansikka-Aho** (TUNI)) presented a paper on environmental agency and concern among young people. Preliminary results from the large, mixed-methods study in four European cities showed that (a) young people identifying with religion were less concerned about the environment than young people identifying as atheist, agnostic, or spiritual; but (b) the latter reported lower levels of collective action than the former. The paper highlights the need for much more research on the link between religion and concern plus action for environmental change.

The final paper in the panel session dealt with global ontologies and religious discourse by **George Thomas**. The paper drew on discourse in international courts to identify normative positions on religious rights and how people in pluralistic societies negotiate religious differences. Relying on and developing world culture theory, the paper delineates several discursive themes constituting religion in two ways, as an individual and as a collective expression of humanity.

Coordinators: Titus Hjelm (UH), Marcus Moberg (UTU), Ali Qadir (TUNI) and Anna Sofia Salonen (UEF)

37. Yhteiskuntateoria

Yhteiskuntateorian työryhmä kokoontui perjantaina viiden mielenkiintoisen esityksen voimin. Päivän aloitti **Timo Karvisen** (HY) esitys historiallisista anarkistisista kommuuneista ja niiden tarjoamista ratkaisuisista sosiaalisen järjestyksen ongelmaan. Karvinen lähestyi vertailevan sosiologian väitöskirjaprojektiaan peilaavassa esityksessään järjestyksen ongelmaa rakennefunktionalismin näkökulmasta ja hyödynsi vertailuperusteena ja heuristisena kehikkona Talcott Parsonsin AGIL-kaaviota.

Petro Leinonen (TAY) tarkasteli esityksessään puolestaan ilmastopolitiikan tutkimusta materialistisen valtioteorian näkökulmasta. Kun ilmastopolitiikan linjoja asetetaan kapitalististen kasautumisregiimien ja niitä tukevien sekä haastavien hegemonisten projektien kontekstiin, voidaan talouspolitiikan ohjausta ja ilmastopolitiikkaa tutkia Leinosen mukaan samassa viitekehyksessä. Esimerkiksi Euroopan unionin finanssipolitiikkaa määrittäneen talouskurin heikentyminen pandemiin myötä on avannut liikkumavaraa kestävyysinvestoinneille.

Hanna Rautajoki (TAY) käsittelee päivän kolmannessa esityksessä kansalaisluottamuksen käsitettä yhteiskunnallistamisen prosessissa ja tarkasteli tiedon ja epäilyksen kysymystä Georg Simmelin, Harold Garfinkelin ja Anthony Giddensin teorioiden valossa. Rautajoki lähestyi yhteiskuntaa tilanteisesti konstituoituvana toiminnallisena aikaansaannoksena. Esitelmä pohti poliittisen järjestelmän ontologiaa, yhteiskuntana toimimisen perustavia sitoumuksia ja näiden haavoittuvuutta modernissa massayhteiskunnassa. Tapausesimerkkinä Rautajoki käytti Donald Trumpin epäluottamusta viljelevää oikeistopopulistista puhetta ennen kongressitalon valtausta Washingtonissa 2021.

Tauon jälkeen oli vuorossa **Juha Koskelan** (LY) esitys, jossa tarkasteltiin, miten tulevaisuus ilme-

nee nykyhetkessä ja miten tulevaisuutta pyritään käsitteellistämään. Analyysin kohteena olivat heikon signaalin käsitteen populaarit esitykset Sitran julkaisemissa raporteissa, joita tarkasteltiin systeemiteoreettiseen sosiologiaan pohjautuvalla semanttisella analyysitavalla. Koskelan mukaan heikon signaalin semantiikkaan liittyy käsitys avoimesta ja tuntemattomasta tulevaisuudesta, joka pakottaa meidät jatkuvasti kyseenalaistamaan nykyhetken premisejä faktuaalisesti, sosiaalisesti ja ajallisesti. Tällainen aikakäsitys kytkeytyy niin sanottuun potentiaalisuusajatteluun, jota ovat tarkastelleet erityisesti Niels Åkerstrøm Andersen ja Justine Grønbæk Pors.

Päivän päätti **Joonas Kumpulaisen** (TAY) esitys, joka pohjautui hänen suomenkielisen sosiologian teoreettista ja menetelmällistä kehitystä *Sosiologia*-lehdessä vuosina 1964–2023 tarkastelemaan, parhaillaan käynnissä olevaan väitöstutkimukseensa. Kumpulainen kävi läpi aihealueen aiempaa tutkimusta ja oman analyysinsä alustavia tuloksia, joiden mukaan suomenkielisen sosiologian teoriasuhdanne kääntyi 1960–1970 lukujen taitteessa marxilaiseksi ja 1980-luvulla marxilainen paradigma teki tilaa kulttuurisosiologialle. 1980–1990 -luvuilla lehden teoreettis-metodologisissa keskusteluissa käsiteltiin puolestaan erityisesti laadullisen ja määrällisen tutkimuksen suhdetta.

Koordinaattorit: Olli Herranen (HY) ja Mikko J. Virtanen (HY)